БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

№ 268 (8793)
НОЯБРИИН 14
ПЯТНИЦА
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СССР-эй ниитын бүлэг ажал-ябуулагшадай мэдүүлгэ (1-дэхи нюур).
КПСС-эй XXI СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ (1-дэхи нюур).
Түрэл орон доторнай (1-дэхи нюур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Д. Шагдарон.—Коммунистнуудай түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ (2-дохи нюур).
Б. Гылыков.—Хамтын баялигые арьбадхагша (2-дохи нюур).
А. Азизян.—Социализмын лагерь—пролетарска интернационализмын үзэл сурталай бодото бэелэл мүн (2-дохи нюур).
МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ ДЭЭРЭҺЭЭ. М. Лукашук.—Уялгаяа дээшэлүүлээб (3-дахи нюур).
Н. Маторин.—Хүгжэм—ажалшадые хүмүүжүүлдэг хурса зэбсэг (3-дахи нюур).
Г. Петухов.—Архивай данса, хэрэгүүдые һайнаар хадагалдаг болохо (3-дахи нюур).
ХАЛААХАЙ (3-дахи нюур).
РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ҺОНИН (4-дэхи нюур).
ХИЛЫН СААНАҺАА (4-дэхи нюур).
АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА (4-дэхи нюур).

Малшадаа халуун анхаралаар хүреэлэе

...э үдэрнүүдтэ республикы...й колхоз, совхозуудай мал...д түрэл партиингаа ээлжээ...эшэ XXI съездые ажалай ...эгтэйгээр угтахын түлөө эр... зоригтойгоор ажаллажа ...на. Ниитын малай тоо тол...е саашадань олошоруулжа, ...г шэмыень улам дээшэ...лжэ, мяха, һү, тоһоной хүн ...ндэ хүртэсын талаар Аме...ын Холбоото Штадуудые ...эхэ зорилго амжалтатай...р бэелүүлхын тула һаали... хонишод, гахайшад, мал ...улагшад—бүхы малшаднай ...иалистическэ мүрысөөндэ ...оролсонхой.

...үнөө үедэ мал ажалай тон ...юусалгатай үе — малай ...лжэлгэ эхилэнхэй. Тиимэ... малай үбэлжэлгэ дээрэ хү...жэ байһан колхознигууд ...он совхозуудай хүдэлмэри...ые халуун анхаралаар хү...лжэ, культурно-ажаһууда...нь эрилтые һайнаар ханга... малшадай дунда политиче... хүдэлмэри үргэнөөр ябуул... тон шухала.

...алшадай культурно-ажа...лалай эрилтые хангаха, тэ...эй дунда ниитэ-ойлгуулам...н хүдэлмэри ябуулха таа...жатай зохид гуламта, шэ...формонь культбаза болон... Ажал хүдэлмэреэрээ шал...ан культбазанууд респуб... доторнай яһала олон бо...о байна. Жэшээ болгон, ...арын аймагай Ждановай ...эмжэтэ колхозой 1-дэхи ...ьтбазын хүдэлмэрие онсо ...эглэмээр. Энэ культбаза ...н 1956 ондо колхозой ма... олон гүүртэнүүдэй дунда ...игдаа һэн. Культбазын гэр ...адаа аяар 700 дүрбэлжэн ...р талмайтай юм. Тэндэнь ...шадай байха 6 таһалга, ... ажалай лабораториин та...а, столово, кухни, магазин, ...ехническэ кабинет, улаан ...н, 150 хүнэй багтахаар ... бии. Культбазын гэр бол...он, гоё түхэлтэй, тэндэнь ...алаар дулаасуулха түхеэ...э хэгдэнхэй, электрын гал ...ржа, радио дуугаржа бай... Сонхонуудтань тюлеэр ...н шторонууд, хананuу...нь гоё һайхан зураг, кар...анууд үлгэгдэнхэй.

...үлөөтэй сагтаа малшад ...ьтбазадаа сугларжа, радио ...надаг, газетэ, журналнууд ...он уран зохёолой номуудые ...адаг, шатар, даамаар наа...аг, шэнэ кино харадаг. Эн...лдэб асуудалнуудаар лек... элидхэлнүүд хэгдэнэ, ...алшадай үдэр» үнгэргэгдэ... ажалай дүй дүршэл согсо...одог байна. Мүн ажалай ...үшүүлтэй, бусадшье соло...үнүүдтэй уулзалга эмхид...эдэг юм. Тус культбаза ...и уряа лозунгнууд, плака..., стенднүүд малшадай, бү... колхозой урда мүнөө үедэ ...игдаад байһан зорилгонуу...элеэр харуулна. Ажалай ...үшүүл хүндэлэлэй, пока...лиин самбарта гаргагда...заншалтай.

Культбазын хүдэлмэридэ колхозой партийна организациин, правлениин, мүн аймагай культурын таһагай зүгһөө туһаламжа үзүүлэгдэдэг дээрэһээ малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтэ һайнаар хангагдана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Мүн тэрэшэлэн Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Үрэжэлэй культбаза, Яруунын аймагай «Путь социализма» колхозой Шэлын культбаза болон бусад һайн ажалаараа суурхадаг болонхой.

Гэхын дашарамда республикын зарим колхозууд болон совхозуудта малшадай үбэлжөөндэ ороһоной һүүлээр ниитэ-политическэ, соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри үшөөл һулаар ябуулагдана. Кяхтын, Зэдын, Заиграйн, Хэжэнгын аймагуудай зарим колхозууд мүртэй культбазагүй байһаар. Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой холын фермэ, гүүртэнүүд дээгүүр һайнаар түхеэрэгдэһэн нэгэшье культбаза гү, али улаан булан байхагүй. Тэндэхи малшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдажа, элидхэл, лекцинүүд тон үсөөнөөр хэгдэнэ, тэдэнэр кино хараха, радио шагнаха аргагүйдэнэ, газетэ, журналнуудые хожомдожо абана. Харин колхозойнь правлени, партийна эхин организаци малшадайнгаа иимэ байдалтай эбсэшэнхэй.

Республика доторнай мүнөө гурбан жэлэй соёлой добтолго улам үргэдэжэ байна. Тус добтолгын үедэ малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые һайнаар хангадаг болохо гэһэн шухала зорилго табигдана. Гэхэ зуура мүнөө жэл, жэшээнь, Заиграйн аймагай зарим колхозууд культбаза бариха, тэрээнээ элдэб түхеэрэлгээр хангаха түсэбөө дүүргээгүй. Иимэ ушар бэшэшье зарим аймагуудта үзэгдэнэ.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд малшадай дунда тон ехэ хүдэлмэри ябуулха уялгатай. Малшадай хэжэ байһан ажал хэрэгүүдтэй соёл культурын эмхи зургаанууд хүдэлмэреэ нягтаар холбожо, бүри һайн үрэ дүнгүүдые туйлаха ёһотой. Гэбэшье Зэдын, Сэлэнгын болон бусад зарим аймагуудай клуб, библиотекэнүүд ажабайдалһаа үшөө таһарангяар хүдэлнэ, малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулна.

Нютагуудтахи партийна организацинуудай, соёл культурын эмхи зургаануудай, колхозуудай правлени болон совхозуудай дирекцинүүдэй зорилго юуб гэхэдэ, соёл гэгээрэлэй, ниитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри малшадай дунда үргэнөөр ябуулха, ажаһуудалайнь үдэр бүриин эрилтые һайнаар хангаха ябадал мүн болоно.

СССР-эй ниитын бүлэг ажал-ябуулагшадай мэдүүлгэ

...тскэ Союзай гушан хоёр ...элитэ ехэ ажал-ябуулагшад ...гэ толилоо. Женевэдэ бо...байһан зүблөөндэ хандахадаа ...зэбсэг туршалгые болюулха ...асуудалаар элдэб оронуудай ...н ажал-ябуулагшадай хэлэ...амжые энэ мэдүүлгэ соогоо ...кэ Союзай ниитын ажал...агшад дэмжэһэн байна. Энэ ...гань «Нью-Йорк таймс» га...һаяхан толилогдоһон юм.

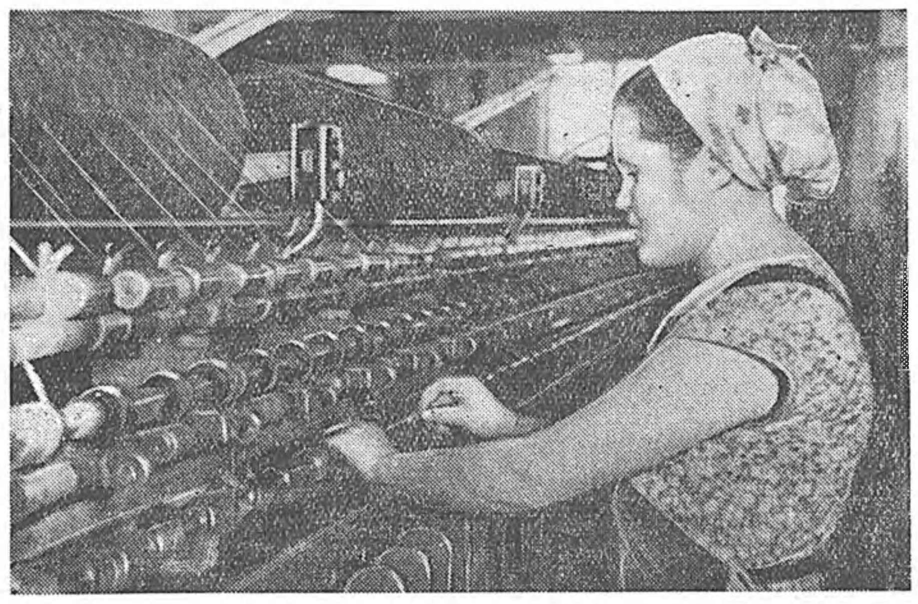
...А-гэй, СССР-эй, Англиин тү...шэдэй хабаадалгатай, «Же...боложо байгаа зүблөөнэй ...ар дүүрэхэ байһанда дэлхэйн ...итын ехээр һанаагаа зобожо ...ень энэ хандалга харуулна» ...СССР-эй ниитын ажал-ябуу..., тэрэ тоодо Наукануудай ...иин президент А. Несмеянов, ... зохёолшод М. Шолохов, ...онов, А. Сурков, композитор ...Шостакович, академигууд ...рчатов, А. Туполев, В. Амбар..., Крутицкиин болон Коломенскын митрополит Николай мэдүүлһэн байна.

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай хэлсээ баталхые совет арад, мүн бүхы оронуудта эб найрамдал хамгаалагшад хүсэнэ гэжэ мэдүүлгэ хэгшэд онсолон тэмдэглэнэ. Арадуудай эрилтые США-гэй, Англиин түлөөлэгшэд зүблөөнэй үедэ анхаралдаа абаха бэзэ гэжэ советскэ хүнүүд найдана. Юуб гэхэдэ, «ядерна туршалга хэтын хэтэдэ болюулха тухай хэлсээ баталалга имагтал США-гэй болон Англиин правительствонуудһаа дулдыдаха байна» гэжэ мүнөө бүгэдэндэ мэдээжэ болонхой юм.

«Мүнөө Женевын ёһо заншал бүри хүсэтэй байг лэ, арадуудай этигэл найдабари, эб найрамдалай хэрэгэй илалта туйлагдаг лэ» гэжэ советскэ ниитын ажал-ябуулагшадай мэдүүлгын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ

Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд түрэл партиингаа XXI съездые ажалай бэлэгүүдээр угтажа байна. Фабрикын аппаратно-ээрэлгын цехын ээрэгшэ Агафья Думнова үдэрэйнгөө даабари 123 процент хүрэтэр дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Думнова хүдэлмэридөө байна.

А. Мантаевай фото.

Модошодой амжалта

Модоной заводой коллектив 1958 ондо һара, квартал бүхэнэйнгөө түсэбые саг болзор соонь дүүргэнэ. Завод байгша оной 10 һарын турша соо 157 мянгаһаа дээшэ кубометр модо хюрөөдэн гаргаа. Үнгэрһэн 10 һарын турша соо заводойхид арадай ажахын барилганuудта һайн шанартай олон мянган кубометр модо эльгээһэн байна.

Ажалай эмхидхэлэй һайнаар табигдаһанай, машина механизмуудай зүбөөр ашаглагдаһанай ашаар лэ заводойхид һара бүри иимэ амжалта туйлана. Съездын урда тээ дэлгэрһэн мүрысөөндэ заводой хүдэлмэришэд бага бэшэ амжалта туйлана. Мүрысөөнэй үедэ ажалай түрүүшүүл улам олошоржо байна. Мастер Илья Павловай даадаг халаанайхид 10 һарын турша соо 87 мянган кубометр модо хюрөөдэжэ, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Энэ халаанайхид 1959 онойнгоо түсэбөөр ажаллана.

Модоной заводойхид мүрысөөнэй гурбадахи кварталай дүнгөөр Бурядай совнархозой, Облпрофсоведэй хоёрдохи шанда хүртэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн Улан-Удын городской Соведэй, партиин горкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртөө.

Заводой хүдэлмэришэд Улаан тугаа алдахагүйн түлөө бүри оролдосотойгоор ажаллаха, ажалдаа бии байһан дутагдалнуудые дары усадхаха, ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ зорилго табяа. Заводойхид партиин XXI съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, валовой продукци гаргаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, декабриин 4-дэ дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 15 мянган кубометр хюрөөдэмэл модо, мянган кубометр элдэб хэрэгсэл үгэхөөр шиидэбэ.

Д. Аюшеев.

Малай шэнэ байранууд

Закаменай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ малдаа олон шэнэ байра бариба.

Жэшээнь, Бордошо гэжэ газарта 600 хониной байха байра, малшадай хоёр байратай гэр баряа. Мүн Учканска гэжэ газарта гахайн, Участок гэжэ газарта тахяагай, Баабашка гэжэ газарта һаалиин үнеэдэй байха байранууд баригдаһан ба мүн баригдажашье байна.

Эдэ байрануудые барилга дээрэ колхозой дархашуул Содном Гырылов, Дондок Ганжуров, Булган Бандеев, Илларион Яньков болон бусад һайнаар ажаллана.

Б. Бадмаев.

3000 литр һү һааха

Норжима Пурбуева Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишанаар табадахи жэлээ хүдэлмэрилжэ байна. Энэ үе соо һаалишанай ажалые һайса шудалжа, дүй дүршэлтэй болоһон Норжима жэл бүри ехэхэн дүнгүүдые туйлана. Тэрэ байгша оной үнгэрһэн арбан һара соо 2241 литр һү һаагаад, 13 үнеэнһээ 17 тугал абажа, тобир тарганаар түлжүүлээ.

Һаалишан Норжима үшөө нёдондо жэл һү һаалгаар аймаг соогоо шалгаржа, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха хүндэтэ эрхэдэ хүртэһэн юм. Мүн хойто жэлдэ дахинаа Москва хото мордохоор зэһэжэ байнхай.

Иволгын суута һаалишан яагаад иимэ ехэ һү һаана гээшэб?

Норжима Пурбуева элбэг дэлбэг һү һаахын тула нэн түрүүн үнеэдэйнгээ тугаллахаһаа 60—65 хоног урид һаахаяа болижо, хүсэ шадалыень һайса нэмээхын хойноһоо оролдодог.

— Шэргэһэн үнеэдэй тугаллаха сагайнь дүтэлхэ бүри тэжээлыень бага багаханаар нэмээжэ, рациондонь витамин, минеральна дабһа болон бусад шэмэтэ хоол элбэгээр байлгаха хэрэгтэй,—гэжэ Норжима хөөрөөд саашань үргэлжэлүүлнэ:—Бидэнэр тугаллаха үнеэдтээ сүүдхэ соо шанар һайнтай үбһэ тэжээлэйнь хажуугаар 60—70 грамм яһанай болон извёсткын гурил үгэнэбди. Гадна үнеэдэй амидын шэгнүүрэй 100 килограмм бүхэндэ 7—8 грамм дабһан үгтэдэг.

Тиихэдэ үнеэдэйнгээ 7—8 хоноод тугаллахаяа байхадань, силос болон концентрат эдюулхэеэ болидогбди. Тиигээгүй һаа, элбэг һүтэй үнеэдэй дэлэн хабдажа, һүнэйнь һудаһанууд үбшэлжэ, тагжашадаг. Түрэхэ үнеэдээ ами аминдань сэбэр байра соо байлгаха хэрэгтэй.

Үнэхөөрөөшье Норжима Пурбуева түрэхэ үнеэдээ тон наринаар харууһалжа, зүбөөр эдеэлүүлдэг. Тэрэ колхозойнгоо зоотехнигтэй хамта үнеэдэй һү үгэлгыень, томо багыень харалсажа байгаад тэжээлэйнь рационие 15 хоног бүхэндэ табидаг юм. Үнеэдынь тугаллаад байхадаа түрүүшээр гансал үбһэ эдидэг. Һүүлээрнь 8—12 хоногой үнгэрхэдэ нэмэлтэ тэжээл үгтэжэ эхилнэ. Һүеэ нэмээхэеэ болиходонь лэ үнеэдтэ нэмэлтэ тэжээл үгтэхэеэ болидог.

Үнеэдынь уянда байхадаа сүүдхэ соо һайн шанартай 4—5 килограмм үбһэ, 3 килограмм һолоомо, 15 килограмм силос, 10 килограмм корнеплод, 2—3 килограмм хартаабха болон 2 килограмм орооһото тэжээл эдидэг. Норжима малдаа эдюулхэ тэжээлэй шанарые ходо шалгажа, үзэжэ байдаг юм. Хэрбээ хартаабхын үжэнхэй, шоройтой байгаа һаань, һайса угаагаад, малдаа эдюулдэг. Гадна жэжэ корнеплод тэрэ зандань, томонуудыень хэршээд, жмых бутаргажа норгоод, үгышье һаа хуурайгаар үнеэдтээ үгэдэг. Тиигэжэ бэлдэһэн тэжээлыень мал ехэ дуратайгаар эдидэг юм.

Гадна энэ һаалишан үнеэдэйнгээ һү үгэлгыень доошолуулхагүйн тула дутуу дундануудай үзэгдэбэл, дары сагтань усадхадаг һайн заншалтай. Тиигэншьегүй яахаб даа, үнеэд гээшэмнай харууһанай хүсөөр лэ һү үгэдэг ха юм. Хэрбээ тэдэниие саг үргэлжэ үзэжэ, хаража байгаагүй һаа, элдэб шалтагаанһаа үбшэлхэ, эдеэ хоолһоо гараха ушар али олон үзэгдэдэг.

«Коммунизм» колхоздо һү һаалга үшөө оньһожоруулагдаагүй юм. Тиимэһээ Норжима түрүүтэй эндэхи һаалишад үнеэдээ гараараа һаахадаа аргагүй бэрхэнүүд болошонхой. Илангаяа Норжимын үнеэдээ һаажа байхыень хараарайгты—үнеэнэй хүхэнүүдые шобторжо эхилхэтэйнь сасуу хүнэг соо һүн шааяшаха байха. Норжима үнеэгээ һаахаһаа урид дэлэнгыень һайса нидхэржэ аршаад, түрүүшээр хойтохи хоёр хүхыень, һүүлдэ урдахи хоёрыень шобторжорхидог юм. Тэрэнэй һааһан һүнэй тоһолигынь дунда зэргээр 4 процентһээ доошолдоггүй. Үнеэдынь нэгэ хэмдэ эдеэлүүлэгдэжэ, һаалгагдажа байхадаа ашаг шэмэеэшье һайнаар үгэдэг гээшэ. Тиимэһээ Норжима һаахаһаа урид үнеэдтээ орооһото тэжээл эдюулдэг, харин һааһанайнгаа һүүлдэ шэмэтэ болон бүдүүн тэжээл үгэдэг юм. Норжима үнеэдээ заатагүй саг соонь һаадаг.

Мүн малайнгаа бэлшэжэ ябахаданшье хамаг һаналаа табижа байдаг. Хирэ хирэ болоод, бэлшээри дээрэ ошожо, үнеэдэйнгээ эдеэлсые шалгадаг юм.

Мүнөө Норжимын хүдэлдэг гүүртэ үбэлжэлгээ түгэс бэлэдхэлтэйгээр эхилбэ. Үбһэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэгдэнхэй. Үбэлжэлгээ һайнаар угтаһан эндэхи һаалишад КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ бүри ехэ һү һаахабди гэжэ мэдүүлнэ. Тэдэнэй дунда Норжима Пурбуевашье съезд болотор үнеэн бүриһөө һү һаалгаяа 3000 литртэ хүргэхөөр шиидэнхэй.

Н. Хазагаев.

Түрэл орон доторнай

Худалдажа абаһан техникынгэз түлөө тоосоно

КПСС-эй ЦК-гэй 1958 оной февралиин Пленумэй шиидхэбэрие бэелүүлхэ талаар Ростовой областьдо ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Областиин бүхы колхозууд техникэ худалдан абаад, тэрээниие урданайхиһаа үлүү һайнаар ашаглажа, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрие саг соонь дүүргэһэн байна. МТС-үүд, РТС-үүдһээ худалдагдаһан техникын үнэ 462,1 миллион түхэриг болоно.

Энэ оной ноябриин нэгэнэй байдалаар колхозууд худалдажа абаһан тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудай түлөө гүрэндэ 201,0 миллион түхэриг түлөөд байна.

Олон колхозууд худалдажа абаһан техникынгээ түлөө бүрин тоосонхой.

Нугаһа үсхэбэрилхэ фабрика

БАРНАУЛ. (ТАСС). Хоёр миллион пекинскэ нугаһа үсхэбэрилхэ фабрика Алтайн хизаарта баригдажа эхилээ.

Энэ предприяти Парфеновско райондо, Мамонтовска нуурнууд шадар элдүүрилэгдэжэ байһан шэнэ газар дээрэ баригдажа байна. Эндэ батарейнэ цехүүд тус бүридөө 1500 нугаһанай байха байранууд, орооһо таряанай складууд, эдеэлүүлгын механизацилагдаһан цех, силоснэ барилганууд, электростанци хирпиисээр баригдаха байна.

Тбилисидэ һаяхан промышленна ехэ выставкэ нээгдээ. Зураг дээрэ: сайн урга... са хуряадаг «ЧУ-1,60» гэжэ өөрөө ябадаг ма... хүнүүд хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Һурагшадта түлбэригүйгөөр һүн үгтэнэ

РЯЗАНЬ. (ТАСС). Һүүлэй жэлнүүдэй туршада Рязаниин колхозуудай экономико нилээд ехээр дэбжээ. Илангаяа малшад ехэ амжалта туйлаһан байна. КПСС-эй ЦК-гэй түүхэтэ сентябриин Пленумһээ хойшо областиин колхозуудта һү абалга гурба дахин дээшэлээ.

Хүдөөгэй һургуулинуудай һурагшад хүдөө ажахыгаа хүгжөөхэ хэрэгтэнь колхознигуудта ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Түрүү һаалишад энээниие харaадаа абаад, областиин бүхы колхозуудта хандажа, нэгэдэхи—долоодохи классуудай һурагшадай һуража байха үедэнь үглөөнэй эдеэлгэнэй үедэ хүн бүхэндэ үдэр бүри һү үгэжэ байе гэжэ уряалһан байна.

Түрүү малшадай дурадхалые областиин колхозууд халуунаар угтаа.

Шиловскэ районой Кировэй нэрэмжэтэ, Рыбновскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд һургуулида үдэр бүри һү абаашажа үгэнэ.

Бүхы колхозууд электрын хүсөөр хангагдаба

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Область дотор хүдөө ажахые электрификацилга үргэн далайсатайгаар хэгдэнэ. 400 гаран колхозууд, совхозууд энэ хүдэлмэрие гүйсэд дүүргэнхэй. Тэжээл бэлэдхэлгэ, үнеэ һаалга, малай фермэнүүдые уһаар хангалга, теплицэнүүдые дулаасуулга, овощь уһалалга, орооһо таряа сэбэрлэлгэ болон илгалгада, силос дараха үбһэ ногоо бэлэдхэлгэдэ, мүн тэрэшэлэн хүдөөгэй ажалшадай культурна ажаһуудалай хэрэглэмжэдэ электрын хүсэн хэрэглэгдэнэ.

Областиин бүхы колхозууд, совхозуудые электрификацилга ерэхэ жэлдэ гүйсэд дүүргэгдэхэ.

Мяханай центнер бүхэниинь 220 түхэригэй олзо үгэнэ

КИЕВ. (ТАСС). «Ивановка» совхозой малшад совхозуудай Киевэй областной управлениин системэ соо эгээ химда үнэтэй гахайн мяха абана. Тэрээнэй килограмм бүхэниинь 4 түхэриг 31 мүнгэтэ болоно. Тиин гахайн мяханай центнер бүхэниинь совхоздо 220 түхэригэй олзо үгэнэ.

Гахай шахахадаа эндэ химда үнэтэй ногоон тэжээл—свёкло, кукуруза, түүхэй хартаабха, мүн үбһэнэй талха гол түлэб хэрэглэнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ

Манай колхоз 3—4 жэлэй саада тээ гээгдэнги колхоз гэжэ Курумканай аймагта тоологдодог байһан юм. Энэшье зүбтэй байгаа. 1953 ондо колхоздо хамта дээрээ арайхан гэжэ 1848 центнер һүн абтаһан гэхэ гү, али һаамхай үнеэн бүриһөө оройдоол 335 литр һүн һаагдаһан, хонин бүриһөө дунда зэргээр 1,2 килограмм нооһон хайшалагдаа һэн.

Колхозой ажахын гол һалбаринуудай иимэ өөдэгүй байһанһаа болоно, олзо доходшье багa ородог, ажалта үдэртэ мүнгэшье энэ гэхэ юумэ хубаагдадаггүй бэлэй.

Имагтал хүдөө ажахые эрид түргөөр хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын абаһан хэмжээ-ябуулганууд, нэн түрүүндэ, КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябриин Пленумэй, мүн удаань болоһон Пленумүүдэй түүхэтэ тогтоолнууд гээгдэлһээ гараха харгы зам манда нээжэ үгэһэн, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудыемнай заажа үгэһэн байна.

Партиин Центральна Комитедэй Пленумүүдэй, мүн КПСС-эй XX съездын түүхэтэ тогтоолнуудые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ тушаа манай колхозой партийна организаци ехэхэн оролдолго гаргажа, зарим тэды амжалтануудые туйлажа эхилээ.

Колхозой ажахын гол һалбаринуудаар коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табижа, ажал хүдэлмэридэ тэдэнэй түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна организаци горьтойхон анхарал хандуулдаг болоо. Коммунистнуудаймнай олонхиниинь шахуу мал ажал дээрэ хүдэлхөөр эльгээгдээ.

Тэдэнэр партийна организациин этигэл найдабарие дүүргэхын тула ехэхэн оролдолго гарган хүдэлнэ.

Энээн тушаа нэгэ хэды жэшээ харуулая. Коммунист Б. Б. Раднаев 1955 ондо партиин уряалаар колхоздо хүдэлхэеэ һайн дурааpaa ерэһэн байгаа. Түрүүшээр барилгын, һүүлдэнь комплексно бригадын бригадираар хүдэлнэ. Колхозой үйлэдбэридэ ажаллажа эхилхэдээ хэды олон бэрхэшээлтэй ушарбашье, нүхэр Раднаев тэдэнһээ айжа сухаряагүй, ажалай дүй дүршэлтэй боложо, мүнөө колхозой түрүү бригадирнуудай нэгэн болонхой. Нүхэр Раднаевай хүтэлбэрилдэг комплексно бригада энэ жэлдэ орооһото ургамалнуудай һайн ургаса хуряагаа, мүн һү һаалгаар аймаг соо түрүү һуурида гараа.

КПСС-эй айкомой гэшүүн хонишон Я. Р. Очировагай бригадынхид эбтэй эетэй ажалаараа колхоз соогоо суурхажа байдаг.

Үбгэжөөл коммунист хонишон С. Б. Бадмаевай оролдосотой ажал тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Нёдондо хүгшэнтэеэ хамта 650 хурьгадые харууһалжа, нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулһан, толгой бүриин дунда зэргээр 3,3 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Эхэ хонидой отара даагша партиин гэшүүн Е. Х. Цыренова нооһо хайшалха жэлэйнгээ түсэб 120 процент дүүргээ, хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһо абаа.

Аймагай һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ манай колхозой һаалишан коммунист Д. Р. Цыдыпова хоёрдохи һуури эзэлжэ ябана. Жэлэй эхинһээ хойшо нүхэр Цыдыпова үнеэн бүриһөө 1226 литр һү һааба.

Колхоздомнай халтар хара үнэгэдэй фермэ бии юм. Тус фермэ (даагшань коммунист Б. М. Будаев) энэ жэлдэ колхоздоо 170 мянган түхэригэй олзо оруулха юм. 20 гаран жэл һаалишанаар ажаллажа байһан партиин гэшүүн Б. М. Батуева ажал хүдэлмэридөө һайн амжалта туйлахаһаа гадна, ажалайнгаа дүй дүршэлдэ олон залуу һаалишадые һургаа.

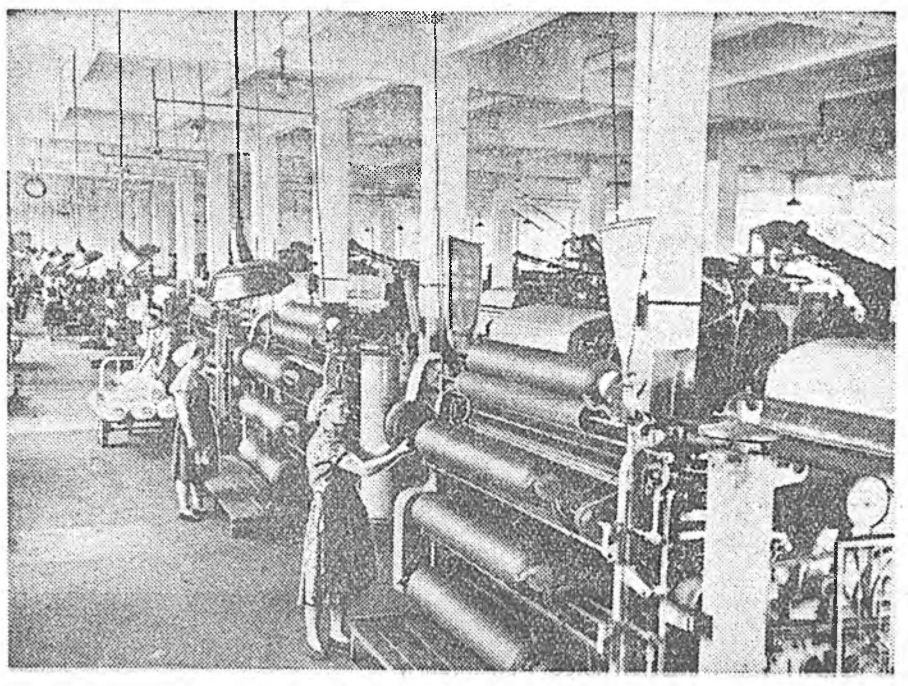
Артелиин ажахын али бүхы һалбарида коммунистнуудай һайнаар ажаллажа байһан жэшээ баримтанууд олон. Коммунистнуудай жэшээтэ ажалые хаража байхадаа колхозниигуудшье гээгдэхэгүй гэжэ оролдон, ажал хүдэлмэридөө аша үрэ туйлахын түлөө тэмсэнэ.

Коммунист, колхозниигуудай эдэбхи, үүсхэлэй дээшэлһэнэй ашаар колхозой ажахы түргөөр хүгжэнэ, колхоздомнай ехэхэн хубилалта болоно. Энэ жэлдэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,2 килограмм нооһо хайшалжа, хамта дээрээ 303 центнер нооһон абтаа. Энэмнай 1953 онойхитой жэшэбэл, 5 дахин ехэ болоно. Мүн һү үйлэдбэрилгэ 3,5 дахин ехэ боложо, жэлэй эхилхэһээ хойшо үнгэрһэн 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1100 литр һүн һаагдаад байна. Тиихэдэ 2500 гектар тарьяалангай га бүриһөө 8 центнер ургаса хуряагдаа.

КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съезд зарлаха тухай партиин ЦК-гэй сентябриин Пленумэй тогтоол манай колхозниигуудай дунда ехэхэн политическэ эдэбхи үүсхэбэ. Партиин съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, манай колхоз гүрэндэ орооһо тарьа, нооһо, һү, үндэгэ тушааха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид холо үлүүлэн дүүргэбэ. Энэ жэлдэ колхозоймнай мүнгэн олзо 3 миллион 200 мянган түхэриг боложо, ажалта үдэр бүридэ 7 түхэриг хубаагдахаар хараалагдана.

Түрэл партиингаа XXI съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ зоригжоһон манай колхозойхид малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, хабарай тарилга түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха гэһэн эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллажа байна. Энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ партийна организациин эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри шэглүүлэгдэнэ.

Д. Шагдарон, Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь.

Брянска область. Клинцовско нэхэдэг фабрика КПСС-эй XXI съездые ажалай амжалтануудаар угтажа байна. КПСС-эй XX съездһээ хойшонхи үе соо бүд нэхэгшэд продукци үйлэдбэрилгэеэ нилээд ехээр дээшэлүүлээ, холимол утаһа хэрэглэлсэн шэнэ янзын бүдүүдые нэхэн гаргадаг болоо. Мүнөө жэлдэ эндэ 1955 онойхидо орходоо нэгэ миллион гурбан зуу мянган метрээр ехэ бүд нэхэжэ гаргаха юм.

1957 онһоо эхилэн энэ фабрика нооһо уридаг аппарадуудаа түргэнөөр хүдэлгэдэг болоо. Эдэ аппарадуудайнь бүтээсэ хоёр шахуу дахин дээшэлһэн байна. Бүд нэхэлгын өөрынь үнэ доошолуулагдажал байдаг. Тиигэжэ хоёр жэл юһэн һарын турша соо дүрбэн миллион түхэриг түсэбһөө гадуур алмагдаһан байна. Предприятиин коллектив мүнөө жэлдэ долоон час соо хүдэлдэг болобошье, бүд нэхэжэ гаргалгаяа доошолуулаагүй. **Зураг дээрэ:** фабрикын аппаратна цех.

ТАСС-эй фотохронико.

КУДАРЫН АЙМАГТА

ШЭНЭ КУЛЬТБАЗА БАРИГДАБА

«Путь к коммунизму» колхозой правлени, партийна организаци малшад тухайгаа горьтой анхарал хандуулна.

Хара Бууса гэжэ газарта нэгэдэхи комплексно бригадын хонидой 5 отара үбэлжэдэг юм. Тэндэ бүхыдөө 26 хонишод хүдэлнэ. Хонишодой культурна эрилтые хангахын зорилгоор тэрэ нютагта культбаза баригдажа, ашаглалгада үгтэбэ. Һаруул, уужам таһалгануудтань хонишодой хамтын байра, кухни, столово, кино болон концерт харуулха газар бии. Үдэшэнь хонишод радио шагнана, һонирхолтой ном, журнал уншана, баяанай хүгжэм доро хатар наадана.

Мөөрөөшын һүнэй-товарна фермэдэ шэнэ культбаза баригдажа байна. Агуухэ Октябриин революциин 41 жэлэй ойе һаалишад шэнэ культбазадаа һайндэрлэбэ.

ДҮЙ ДҮРШЭЛТЭЙ ТАНИЛСАНА

Һүүлэй жэлнүүдтэ аймагай колхозууд үйлэдбэриин шэнэ байрануудые олоор баридаг болоо. Барилгын ехэнхи хубинь шулуугаар бүтээгдэнэ. Алтайн Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо барилгын хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Һаяхан Ториин аймагай колхозуудай түрүүлэгшэнэр Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо ерэжэ, ажал хүдэлмэритэйнь, барилга дээрэхи ажалайнь эмхидхэлтэй танилсаа. Айлшад эдэнэй үүсхэлдэ һайн сэгнэлтэ үгөө.

Кударын аймагтай мүрысэдэг Кяхтын аймагай колхозуудай түрүүлэгшэнэр, партийна организацинуудай секретарьнууд, колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүл «Путь к коммунизму», Кировэй, Ждановай нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудаар ябажа, тэдэ колхозуудай абаһан уялгануудаа хэр зэргээр дүүргэжэ байһыень хараба.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАР ШЭНЭЭР ЭМХИДХЭГДЭЭ

Кудара-Сомон тосхондо аймагай Хүндэлэлэй самбар шэнээр бии болгогдобо. Гоё һайнаар түхеэрэгдэһэн энэ самбарта түрүү колхозууд, промышленна предприятинууд, колхозуудай түрүүшүүл бэшэгдэжэ байха юм.

АВТОУҺАЛУУРИ ТОДХОГДОБО

Бага Кударын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи фермын үнеэдэй байрада автоуһалуури тодхогдоо. Тэжээл бэлэдхэдэг цех соо халаагдаһан уһан тусхай соргоор автоуһалуурида ороно. Тэрэнэй ашаар үнеэд ямаршье сагта садатараа бүлеэн уһа уужа байха болоо.

Мүн Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой гол фермэдэ автоуһалуури тодхогдоо.

Д. Болхоев, манай корр.

Ажалдаа шалгаржа, арадтаа магтуулагшад

Хамтын баялигые арьбадхагша

Дунда зэргын бэетэй, арба-тарба һахалтайхан, гонзогор сагаан шарайтай, жара гаран наһатай ажалша бүхэриг үбгэнэй сабхи үмдөөд, гартаа хүрзэ баряад, Тарьяатын сабшалан дээрэ хүдэлжэ ябахыень «Улаан Эрхирэг» колхозой гэшүүд, мүн харгыгааршье ябаһан хүнүүд харадаг байгаа. Энэмнай хэн бэлэй гэхэдэ, дээрэ дурсагдаһан колхозой луговод Сэсэрэн Санжеев байба.

— Би колхоздоо луговодоор арба гаран жэлдэ хүдэлжэ байнаб. Һүүлэй гурбан жэлдэ Тарьяата гэжэ газарта 32,5 гектар сабшалан даажа абаад, тэндэ үбһэ ногооной үндэр баян ургаса ургуулха һанаатай хүдэлжэ байдагби даа,—гээд, Сэсэрэн үбгэжөөл нюдэеэ бишыхан болгоод, мэхэтэйхэн янзатайгаар харюусаба.

Үбгэн луговодой үнэтэ хэрэгые магтангүй гарахын аргагүй. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй хүдэлһэн газар дээрэһээ байгша ондо гектарай 35,4 центнер үбһэн абтаа гэхэ гү, али энэ үбгэн ниитынгээ адуу малда гансаараа мянга гаран центнер һайн шанартай үбһэ ургуулжа үгөө бшуу.

— Хэрбээ колхозой гэшүүн бүхэнэй энэ үбгэжөөл мэтээр ажаллаа һаа, баялигаа багтаахаар бэшэ байха һэмди,—гэжэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Очиров энэ луговодые магтажа һуугаа һэн.

Хайшан гээд, ямар аргаар үбһэ ногооной баян ургаса абаа гээшэбта гэжэ хүндэтэ луговодто хандахада, бага зэргэ бодолгото болон, иигэжэ хөөрэһэн байна:

— Юумэн бүхэн оролдолгын, шадабариин хүшэн юм. Би тэрэ сабшалан даажа абаад байхадаа түрүүшынгээ жэлдэ нэгэ удаа уһалһан байнаб. Тиихэдэм гектарай хорёод центнер ногоон абтаа. Хойто жэлынь хоёр дахин уһалхадам, гектарай хори холо гаран центнер тэжээл гараа бэлэй. Мүнөө гаң гасуур жэл боложо, мүн лэ хоёр дахин уһалааб. Гурбадахяа уһалха гэхэдэ, манай Эрхирэг горхоной уһан зундаа бага болошодог. Хэрбээ уһанай байдаг һаа, гурба дахин уһалбал гоёл һэн бэзэ даа. Тиибэ ябабашье зунай шанга халуунһаа урид сабшалангайм ногоон үндэрөөр, үдхэнөөр ургажа, газараа һайса һүүдэрлэжэ абаһан байха. Иигэжэ саг соогоо хүрьһэеэ хушажа абаһан сабшалан гандадаггүй юм.

Саашань Сэсэрэн үбгэжөөл ямар аргаар уһалдаг тухайгаа һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэһэн байна. Газарай хүрьһэнэй дээрэһээ [...] эхилхэлээр түрүүшынгээ уһал[...] захалдаг заншалтай. Тиихэдээ [...]бо дошые үлөөхэгүй гэжэ орол[...]дог, уһаяа ходо залажа үгэдэг [...] Канаваар урдажа байһан уһые [...]гэ доро олон газараар сабшала[...]руу табихада зохид. Теэд хүрьһ[...]дэ уһанай һайса шэнгэхын [...] уһаяа сүүдхэ шахуу нэгэ газа[...] байлгахада һайн. Канаваһаа [...] байһан сабшаландаа уһаяа [...]хан һубагуудаар абаашадаг [...]

Удаань хорёод хоноод, хоёрд[...] уһалжа эхилхэдээ мүн лэ [...]шынхеэ уһалһан шэнгеэр, [...] газар үлөөнгүй, уһаяа газартаа [...]са шэнгээжэ абахые оролдодог.

Эндэхи сабшалан дээрэ гол [...] һэрхээнэг (люцернэ) үбһэн [...]даг. Тэрэнэйнгээ үрэһые [...] колхозойнгоо ондоо сабшалан [...]рэ тарааха гэжэ үбгэжөөл орол[...]дог. Теэд тэрэнэй һанамжые кол[...]зой хүтэлбэрилэгшэдэй хэрэгл[...]гүйнь гэмшэлтэй.

— Һэрхээнэг үбһэн угаа [...]рөөр ургадаг, шэмэ ехэтэй тэж[...] юм. Зарим газарта энэ [...] косилкын мориной арай шамаа[...]рагдаха үндэрөөр, косилкын [...]рөөгэй хахама үдхэнөөр ургадаг байдаг. Энээние мал ехэ дураар[...]гаар эдидэг, үнеэн һү ородог, [...] таргалдаг. Энэ ургамалай үрэ[...] абажа, ондоо сабшаланда тари[...]аад, һаянай болишообди,—гэ[...] Сэсэрэн луговод мэдүүлбэ.

Хойто жэл бүри һайн ургаса а[...]хын тула луговод үбгэн сабша[...]гаа аргал шэбхын шүүһэр уһа[...] хүсэлэнтэй. Тэрэнэй түлөө гол [...]навайнгаа хажуугаар аргал шэб[...] зөөжэ гаргабал, мүн минерал[...] тэжээл тараабал һайн байгаа. Т[...] энээн тушаа үбгэжөөлдэ колхо[...] правлени бодото туһаламжа [...]гэнэгүй. Энэ жэ[...] һайн ургаса аба[...] найнь түлөө нэмэ[...] түлбэри үгэхэ г[...]аад, мүнөө хүрэ[...]гэдэргэ татана.

Заиграйн айма[...] «Улаан Эрхир[...] колхозой правл[...] партийна эхин ор[...]низаци ажалша [...]хэриг үбгэнэй о[...]долго хэшээлые [...]жэжэ, бодото т[...]ламжа хүргэхэ [...] гэжэ найдаг[...] Сабшалан уһа[...] мэргэжэлдэ һур[...]хын тула хажууд[...] залуу хүние т[...] хадашье зохид [...] һанагдана. Нюта[...] эрхэ байдалда тааараһан һ[...]хээнэг үбһэнэй үрэһые хүсэд[...] суглуулжа абаад, сабшалан д[...] тарижа болохо байгаа.

Ажалаараа шалгаржа, ара[...] магтуулһан үбгэжөөлэй үшөөл [...] жэлдэ ябажа, хамтынгаа баяли[...] арьбадхалсахыень хүсэе.

Б. Гылыков.

Социализмын лагерь—пролетарска интернационализмын үзэл сурталай бодото бэелэл мүн

Нёдондо жэлэй ноябрь һарада бүхы оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай Зүблөөн Москвада болоо һэн. Марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын туг доро бүгэдэ оронуудай компартиин бата нэгэдэлтэйгээр дабшажа ябаһые тэрэ Зүблөөн гэршэлэн харуулаа. Эб найрамдалай Манифест тус зүблөөн дээрэ нэгэн дуугаар баталагдаа һэн. Тэрэ Манифест арадуудай хоорондохи бата эб найрамдалай түлөө, атомна, водородно зэбсэг хорихын түлөө, арсалдаата асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхын түлөө тэмсэлдэ дэлхэйн бүхы ажалшадые уряалһан байна.

Энээнтэй нэгэн хамта социалистическэ оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэдэй Зүблөөн боложо, Деклараци баталагдан абтаа һэн. Мүнөөнэй уласхоорондын хүгжэлтын эб найрамдалай, социализмын түлөө тэмсэлэй эгээн шухала асуудалнууд тэрэ Деклараци дотор творческо марксизм-ленинизмын хараа бодолһоо үндэһэлэгдэн харуулагдана. Деклараци дотор бэшэгдэһэн зүйлнүүд марксистско-ленинскэ теоридо ехэхэн туһа нэмэри боложо ороно. Тэрэ Деклараци дотор социалистическэ оронуудай харилсаануудай тогтоогдохо гол ёһонууд найруулагдаһан, дэлхэйн социалистическэ системын, бүхы дэлхэйн коммунистическэ хүдэлөөнэй саашадаа бэхижэн хүгжэхэ арга замууд тодорхойлон харуулагдаа.

Гараа табиһан партинуудһаа гадна, мүн дэлхэйн бусад бүхы коммунистическэ партинуудшье Декларацие һайшаагаа. Имагтал гансахан парти, Югославиин коммунистнуудай Союз лэ Декларацида гараа табяагүй байхаһаа байтагай, тэрээндэ эсэргүү добтолго хэжэ ороо.

Тус Деклараци социалистическэ лагериин хүсэнүүдэй саашадаа нэгэдэхэдэ туһалаа. Энээние Германиин социалистическэ нэгэдэмэл партиин, Болгариин, Чехословакиин, КПК-гэй Бүхэхитадай VIII съездын хоёрдохи сесси болон бусад компартинуудай мүнөө жэлдэ болоһон съезднүүд эгээн түрүүн гэршэлнэ. Угаа нягта нэгэдэлэй оршон байдалда үнгэрһэн эдэ съезднүүд Декларацида бэшэгдэһэн гол ёһонуудай үндэһөөр хүдэлмэрилһэн байна. Варшавска договорто, экономическа талаараа туһалалсалгын Советтэ хабаадагша оронуудай зүблөөнүүд энэ жэлдэ боложо, социалистическэ оронуудай эбдэршэгүй бата нэгэдэлтэй байһаниинь эли тодоор тэндэ харагдаа.

Социалистическэ оронуудай харилсаанай интернациональна шэнжэтэй байдагынь Деклараци дотор гүнзэгы һайнаар харуулагданхай. «Бодото байдалаар шалгагдан һайшаагдаһан марксизм-ленинизмын гол ёһонууд, пролетарска интернационализмын гол ёһонууд дэлхэйн социалистическэ системые бүридүүлэгшэ оронуудай, бүхы коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай харилсаанайнь үндэһэ һуури болоно. Социалистическэ оронуудай өөһэд хоорондын харилсаан тон тэгшэ эрхэтэй байлгын, газар дайдынгаа бүрин бүтэн байха ябадалые хүндэлэлгын, гүрэнэй талаараа бэеэ даанхай, бүрин сүлөөтэй байлгын, өөһэд өөһэдынгөө дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүйн үндэһөөр бэелүүлэгдэнэ. Энэмнай шухала ёһо гурим болоно. Гэхэ зуура, социалистическэ оронуудай хоорондын харилсаанай гол удхань энэ тэдыгээр дүүрэхэгүй байна. Эдэ оронуудай аха дүүгэй гуримаар харилсан туһалалсалга тиимэ харилсаа холбооной тон шухала хубинь бололсоно. Тиигэжэ харилсан туһалалсаха зэргээр социалистическэ интернационализмын гол ёһон бодотоор бэелүүлэгдэнэ», —гэжэ Деклараци дотор бэшэгдэнэ.

Социалистическэ түрүүшын орон бологшо Советскэ Союз пролетарска интернационализмын ёһонуудые орон дотороо бэелүүлхэ дүй дүршэлөө социалистическэ гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудташье хэрэглэнэ. СССР болбол олохон предприятинуудые бодхооходонь арадай демократиин оронуудта туһална, тэдэндэ урьһаламжа үгэнэ, научно-техническэ туйлалтануудтайгаа танилсуулна, шухала эд бараа, эдеэ хоол тэдэндэ эльгээнэ. Социалистическэ оронуудта экономическа, политическэ туһаламжа аха дүү ёһоор үзүүлхэдэә, Советскэ Союз тэдэ оронуудай уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй үмэнэ интернациональна уялгаяа дүүргэжэ байна гээшэ.

Социалистическэ оронуудай хоорондо научно-техническэ болон ажахын харилсаан амжалтатайгаар бэхижэнэ. Тус тус оронойнгоо, социалистическэ бүхы оронуудайнгаа аша туһада эд хэрэгсэлээ, үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые эрхим һайнаар ашаглахынь тулада экономическа талаараа бэе бэедээ туһалалсаха Совет байгуулагданхай. Энэ Совет Европын социалистическэ оронуудай экономико болон культурые хүгжөөхэ холын хараата түсэбүүдэй бэелүүлгые тааралдуулан хүтэлбэрилнэ.

Энээнэй ашаар арадай демократиин оронуудта социалистическэ индустри амжалтатайгаар дэбжэнэ, хүдөө ажахын үйлэдбэриин хамжаан хүгжэнэ, национальна соёл культура һалбарна, арад зоной ажабайдал һайжарна. 1957 ондо промышленностиин валовой продукци 1949 онойхитой жэшэбэл, Хитадай Арадай Республика дотор 5,6 дахин, дайнай урда тээхитэй жэшэбэл, Польша дотор—5 дахин, Чехословакида—3 дахин шахуу, Германиин Демократическа Республика дотор—2,4 дахин, Румынида—3,5 дахин, Венгридэ—4 тухай, Болгарида—8 тухай дахин, Албанида—14,6 дахин гэхэ мэтээр ехэ болонхой.

Социалистическэ гүрэнүүдэй хоорондохи соёл культурын холбоо барисааншье бэхижэнэ.

Нүхэд Н. С. Хрущев Мао Цзэдун хоёрой уулзалга социализмын хүсэнүүдэй саашадаа бэхижэхэдэ ехэ удхашанартай.

Уласхоорондын политикын, социалистическэ лагериие саашадань бэхижүүлгын асуудалаар эдэ хоёр агуухэ социалистическэ оронуудай эбдэршэгүй бата нэгэдэлтэй байһаниинь тэрэ шухала политическэ документ дотор тэмдэглэгдэнэ.

Мүнөө империалистнууд социализмын хүсэнүүдые һулаpуулхаяа, дарлагдаһан арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дарахаяа али болохоор оролдоно, социалистическэ оронуудай харилсаае муудуулхаяа һэдэнэ. Уласхоорондын иимэ оршон байдалда ревизионизмын, национализмын урдаһаа тэмсэлээ шангадхажа, пролетарска интернационализмын гол ёһонуудые сэхэ шууд бэелүүлхэ гээшэ илангаяа шухала байна.

Империалистическэ буржуази хадаа арад ниитын дунда националистическэ болон шовинистическэ үзэл дэлгэрүүлхэеэ, тиигэжэ эб найрамдалай, социализмын түлөө арадуудай тэмсэлые һулаpуулхаяа һанажа, национализмые хэрэглэнэ. Социалистическэ оронуудай нэгэдэлдэ эсэргүүсэн тэмсэхэдээшье буржуази национализмын хорото зэбсэгые хэрэглэхэ һэдэлгэ гаргана. Ревизионистска, буржуазно-националистическэ һэдэлгэнүүд Югославида илангаяа элеэр үзэгдээ.

Хэдэ хэдэн оронуудта социалистическэ революциин илахада националистическэ хазагайруулгануудай аюул ехэ болохо гэжэ В. И. Ленин урид мэдэһэн байгаа. Национальна политика бэелүүлхэдээ пролетариадай ангиин тэмсэлэй аша туһые хараадаа абаха шухала гэжэ В. И. Ленин тоолодог байгаа. Харин Югославиин ревизионистнууд адли тэгшэ эрхэ тухай асуудалые жэжэ буржуазна ёһоор табина. Теэд арадуудай адли тэгшэ эрхэ тухайда шашалдадаг ха юм. Интернационализм гээшэ имагтал арадуудай адли тэгшэ эрхэ мүн гэжэ Югославиин ревизионистнууд тоолоно. Тиихэ зуураа тэдэ ревизионистнууд интернационализмын тон шухала нүгөө талыень—адли тэгшэ эрхэтэй арадуудай нэгэдэлые хараа бараанһаа гаргажархина.

Социалистическэ лагериин хүсэнүүдые нягтаар жагсааха тухай арсашагүй асуудалааршье пролетарска интернационализмын гол ёһонуудһаа Югославиин ревизионистнуудай холодоһониинь харагдана.

Социализмын лагериие аршалан хамгаалаагүй һаа, тэрэниие бэхижүүлхын түлөө тэмсээгүй һаа, [...]тернационалист байхын арга[...] юм. Социализмын лагериие [...]жүүлхэ гээшэ социализмые [...]хыдэнь бэхижүүлһэн удхатай. [...]циализмын лагериин бата [...] байха тудам, бүхы дэлхэй дээр[...] социализмын хүсэн бата байха [...] Тиимэһээ орон бүхэнэй ажал[...] өөһэдынгөө национальна интере[...] түлөө, национальна бэеэ даа[...] байдалай түлөө, эб найрамда[...] хэрэгэй түлөө тэмсэлээ хэхэ зуур[...] социалистическэ лагериин орон[...]дые дэмжэхэ ёһотой.

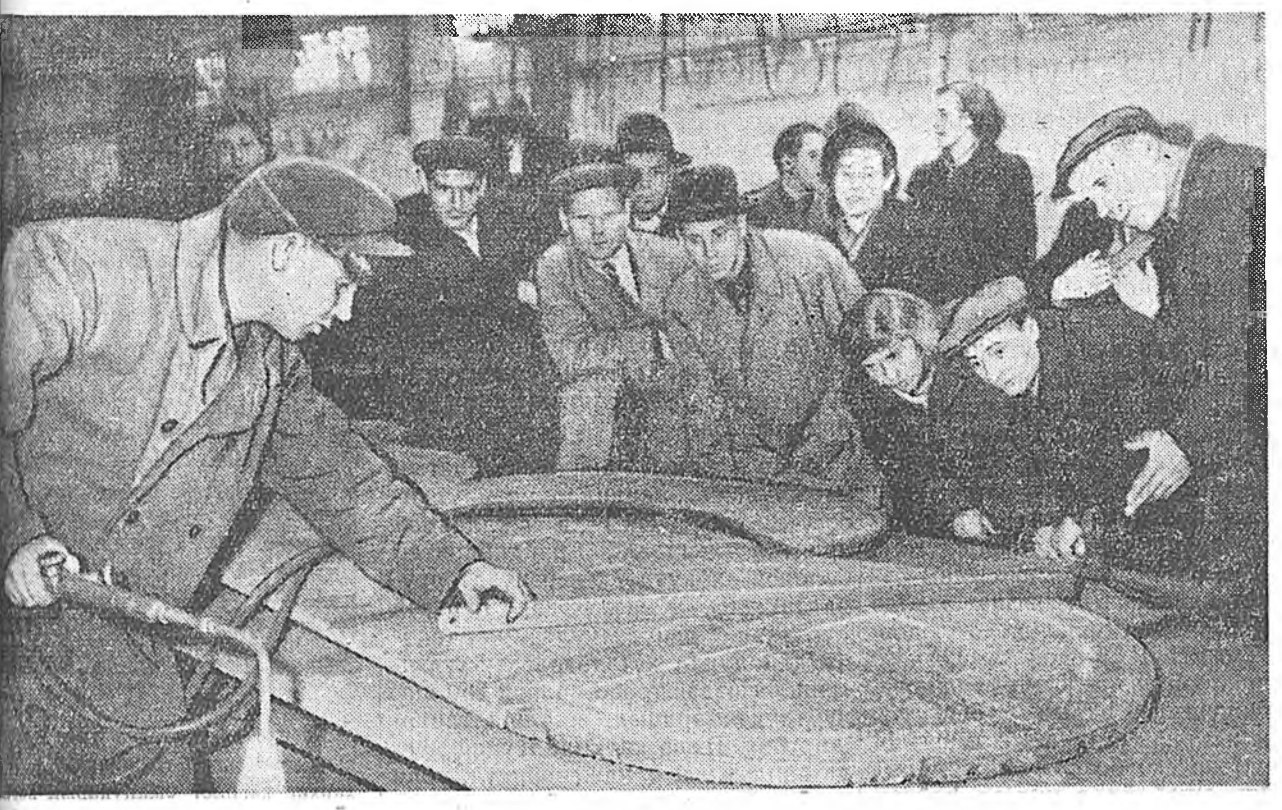
СССР-эй Верховно Соведэй [...]рай сесси дээрэ элидхэл хэх[...] нүхэр Хрущев иигэжэ тэмдэглэ[...]

«Социализмда ошохо сэхэ хар[...] гаргагдаад, социализм байгуул[...] гол формонуудынь, арга метод[...]дынь олохон социалистическэ ор[...]нуудай дүй дүршэлөөр, бодото б[...]далаар шалгагданхай. Эдэ фор[...]нуудые, арга методүүдые на[...]жуулха хэрэгтэй, олониитэ за[...] зохёон байгуулха ажалай угаа [...] дүй дүршэлые согсолон ашагла[...] орон бүхэнэйнгөө, арад бүхэн[...]гөө эрхэ байдалда тааруулан, [...] дүй дүршэлые эсэшэ сусаша[...]гөөр хүгжөөхэ ёһотой, социализ[...] лагериие һулаpуулхагүй, харин [...]хижүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээл һаа [...]циалистическэ общество али б[...] бэрхэшээлнүүдые, һаад тубэгүү[...] дабажа, хэлбэришэгүйгөөр зүг[...] мандаха байна».

Марксизм -ленинизмые [...] нэйнгөө сэсэгы мэтээр сахиха, [...]визионизм, национализмын али [...]хы үзэгдэлнүүдтэй тэмсэхэ, про[...]тарска интернационализмын [...] ёһонуудые сэхэ шууд бэелүүлхэ, [...]циализмын хүсэн түгэлдэр ла[...]риие бэхижүүлхэ хэрэгые ком[...]нистическэ партинууд өөһэдын[...] эгээн шухала зорилго гэжэ тооло[...]

А. АЗИЗЯН.

АВТОЗАВОДОЙХИД ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ ДЭЛГЭРҮҮЛНЭ

нвагай Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводойхид бүхы юумэндэ, ондоо предприятинуудай түрүү дүй дүршэл- анхарал хандуулдаг. Автозаводойхид бусад предприя- дай хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэл болон ажалай арганууды өөһэдтөө хэрэглэхэһээ гадна, саашань улдаг юм. Хэдэхэн жэлэй урда тээ Чехословакиин шэ- үүсхэгшэ Отокар Влах энэ заводто ерээ һэн. Тү- бүтээгдэһэн томо детальнуудые газай дүлэндэ халаа- һаха арга тэрэ эндэ харуулһан юм. Энэ аргань заводой заһабарилгын-механическа цехтэ үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

Зураг дээрэ: автозаводой заһабарилгын-механическа цех соо газай дүлөөр түмэр отолгошо В. С. Горбунов (зүүн гарһаа), участогай ахалагша мастер Г. Л. Доценко (баруун талаһаа захадань байгша) Отокар Влах гэгшын аргаар газай дүлэ хэрэглэн, хабтайлгагдаһан түмэр жэгдэлэн заһалгые машина бүтээлгын заводой бүлэг хүдэлмэришэд болон инженер, техникүүдтэ харуулжа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ ДЭЭРЭҺЭЭ

Уялгаяа дээшэлүүлээб

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой һаалишанаар таһалгүйгөөр табадахи жэлээ ажалнаб. Намда һаамхай 20 һаалгагданхай. Һү ехээр һаала үнеэдые тугаллахаһаань зүбөөр харууһалха гээшэ ехэ шартай юм. Тиимэһээ үнеэргэхэһээнь хоёр һара урид болидогби. Хээлитэй үнеэлүүлхэдээ һаагдажа байһаань орходоо ороонто тэжээл бага багаар хороодогби. раһан тугалнуудайнгаа муугүйн тула зоотехническэ иин ёһоор наринаар харуу- байдагби.

й совхозойхид түрэхэ болоэдээ һайнаар түхеэрэгдэһэн түрэлгын байрада тушаажа юм. Тугаллаһан үнеэдынь хоног соо тэрэ байра соо лагдаад, эзэндэнь бусаагдарэлгын байраһаа гараһан 2—3 неделиин туршада хэдэ дахин һаанаб. Тиихэр бүри бага багаханаар шэжээл нэмэжэ үгэдэгби. Шэнэ үнеэдэй үдэр соо 13—14 һаалгаад байгаа һаань, тэһарын болзорто гурба дахин

а, һаамхай малдаа ороонто силос үгэхэдөө тэдэнэй һү хараадаа абадагби. Жэ- «Яблочка» гэжэ үнеэн сүүд- 0 литр һү һаалгадаг. Харин шэнһээ» 17 литр һүн һаагда- ихэдэнь «Эрээгшэндэ» орхо- блочкада» нэгэ бага ехэшэ- мэтэ тэжээл үгтэнэ. Үдэр 2—13 литр һү һаалгадаг үнеэдтэ силос болон элдэб тэжээл элдүүлхэдээ баһал тааруулан үгэнэб.

Һайн адуулгашанай табигдабал, зунай сагта һү илангаяа ехээр һаагдадагынь элитэ. Энээниие Крисюк, Переходин гэгшэд һайса ойлгожо, даалгагдаһан ажалдаа оролдосотойгоор хандана.

Эдэ бүгэдэһөө гадна, малаа һайнаар харууһалжа, зүбөөр һааха гээшэ һаалишадай гол зорилго болоно. Миний хаража байһан малнууд номгоншье һаа, өөһэд өөһэдын абари зантай юм. Жэшээнь. «Белка», «Майка» гэжэ үнеэдни гурил эдижэ байхадаа һайнаар һаалгадаг. Харин гурил үгэнгүй һаахада һүсэ таташадаг юм. Тиимэһээ һаалишан бүхэн үнеэдэйнгээ абари зангые һайса мэдэжэ байха ёһотой.

Мүн үнеэдээ үдэр бүри удаа удаагаар һаадагби. Жэшээнь. «Эрээгшэнэй» удаа «Яблочка» гэжэ үнеэе һаагаа һаа, удаань «Арбуз» гэжэ үнеэ һаадагби.

Үнеэдээ һаахаһаа урид, һүүлдэншье хүхэ дэлэнгыень нидхэрнэб. Мүн бүлеэн уһаар угаагаад, вазелин түрхижэ зөөлэрүүлнэб.

Иигэжэ бии байгаа арга боломжоёо зүбөөр хэрэглэһэнэй ашаар үнгэрһэн арбан һарада 2400 литр һү үнеэн бүриһөө һаагааб. КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ жэлэй дүүрэтэр һаамхай үнеэн бүриһөө һү һаалгаяа 2700 литртэ хүргэхэ уялга абааб. Энэ уялгаяа заатагүй дүүргэхэб. Тиигэжэ партиин XXI съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр бүри ехэ һү һаажа, ажалай эрхим бэлэг бариха хүсэлэнтэйб.

М. Лукащук, Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой һаалишан.

Нобшорһоор, унжагайрһаар...

Сэлэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой хүтэлбэрилэгшэд адуу малайнгаа үбэлжэлгэдэ мүнөө болотор хүсэд бэлдээгүй, энэ шухала хүдэлмэриие тон хангалтагүй муугаар ябуулжа байнхай. Жэшээлхэдэ. тус колхозой хонишон нүхэр Жадамбаевай отарын 700 хонид үбэлэйнгөө байрада оруулагдаһан нэрэтэй аад, тэдэнь бултадаа нэгэ уйтан, хүсэд заһагдаагүй хашаа соо байлгагдана. Гадна. хашаа соохи хуушан аргал шэбхэншье сэбэрлэгдээгүй, хонидойнь нооһые гутаажа байна ха юм. Тэрэшэлэн нүхэр Цыреновагай отарын хонидой үбэлэйнь байра, хашаа хорёо заһагдаагүй, дулаалагдаагүй, задагай зайдан байһаар. Хонидойнь байра хушалта оройгүй, үүдэнииншье эбдэрхэй, талын һалхи шуурган хонидые ходо шобто үлеэжэ байна. Ольбон хүйтэнэй үеын ороһон хойно хонидынь иимэ муу байрада байһандаа туража, муудажа эхилээ.

Байгша ондо энэ артелиинхид гахайн байра шэнээр бариха гэжэ гоё гоёор хэлсэһэн аад, тэрэнэйнгээ һуури табяад лэ орхижорхинхой. Мүн үхэр малайнгаа түрүүшээр эдихэ үбһэ, һолоомыеншье зөөжэ, шэрэжэ абаадүй. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгын эдэ бүхы дутуу дунданууды дары усадхаха тушаа колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Дашиев) биратай юумэ хэнэгүй, отара, гүүртэнүүдтэ үхэр малай хашаа хорёо заһаха, дулаалха хүдэлмэриие хаһа сагтань шалгадаггүй, бригадир, гүүртэ, отаранууды даагшадтаа найдаад лэ, һанаа амархан һуужа байдагынь гайхалтай.

О. Ширибон.

Архивай данса, хэрэгүүдые һайнаар хадагалдаг болохо

зай материал хадагалха, э ябадалые гуримтай болгайда ССР Союзай Мидэй Совет 1956 ондо тустоол гаргаһан юм. Зарим рствонуудтэ, эмхи зургаа- архивай материал муусаар гдана, зарим дансые үлүү- нюуса болгоно гэжэ тэрэ соо тэмдэглэгдэнхэй. 957 онуудай турша соо арматериал хадагалха хэрэгые үлха, зохистой гэр байраар гэжэ мүн лэ заагдаһан

республикада СССР-эй нүүдэй Соведэй дурсагдатоолой ямараар бэелүүлэгйһан тухай харуулаябди. тоолой үндэһөөр 1956 ондо АССР-эй Министрнүүдэй тогтоол гараһан юм. Тэһүүлээр зарим министерстэмхи зургаанууд, аймагуудзай материал хадагалха хэзд һайжараа. Жэшээнь. городой гүрэнэй архив нь нүхэр Осипова), тэрэнэй хэрэгээ һайнаар хадагало. Мүн Баунтын аймагай архив дансануудаа гуримбайна. Энэ аймагай эмхи удай, организацинуудай, дай, сельсоведэй хуушан гуримтай болгогдожо, газарта хадагалагдана. Го- Соведэй гүйсэдкомой түнүхэр Гребенникова, аймгүйсэдкомой түрүүхэр Зыков энэ хэрэгтэ анхаралаа һайнаар табидаг, зохихо туһаламжа үзүүлдэг. Архивай материал хадагалха, хэрэглэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсээд, тэрэнээ һайжаруулха хэмжээ-ябуулга хараалһан байна. Мүн Мухаршэбэрэй, Бичурын, Кяхтын аймагуудай архивууд хүдэлмэрээ яһала һайжаруулаа. Курумканай, Хойто-Байгалай аймагуудта архивай тусгаар гэрнүүд баригдажа байнхай.

Республикын гүрэнэй архивта ехэ хүдэлмэри хэгдээ гэжэ тэмдэглэмээр. Архивай материалнууд бултадаа дансалагдан гуримшуулагдаа. Республикын зарим министерствонуудэй, эмхи зургаануудай архивуудые даагшад хүдэлмэрээ һайжаруулжа байна.

Гэхэтэй хамта архивай материал хадагалха хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг ушар али олон үзэгдэнэ. Зэдын аймгүйсэдком (түрүүлэгшэнь нүхэр Будажапов) архивай хэрэгтэ ханаггүй муугаар хандана. Энэ аймагай архив тусгаар гэр байрагүй, материалынь эбдэрхэй шахуу амбаар соо обоолоотой байдаг. Архивые даагша нүхэр Морокова мүнөө машинисткын уялга дүүргэжэ байнхай. Архивынь 1957 ондо эмхидхэгдэһэн аад, мүнөө болотор хүдэлдэггүй, хэрэг, дансань гуримшуулагдаагүй хэбтэжэ байһаар.

Хориин, Яруунын, Кударын аймагуудтахи архивуудай гэр байрань муу, хэрэг, данса хадагалхада таарамжагүй. Хэжэнгын, Прибайкалиин, Иволгын, Сэлэнгын аймагуудай архивууд оройдоошье гэргүй юм. Тэрээнһээ боложо архивай хэрэг данса хахаржа, муудажа байдаг, зарим аймагуудта (жэшээнь Прибайкалида) хэрэгтэй данса хэрэгые үгы хэдэг ушар үзэгдэнэ.

Улан-Удэ городой зарим эмхи зургаан, организаци, предприятинуудта архивай материал муугаар хадагалагдана. Жэшээлхэдэ. «Глававтотракторосбыт» контородо, горпромторгдо, худалдаа наймаанай, финансын министерствонуудтэ, тэрэшэлэн бусад зарим эмхи зургаануудта иимэ байна. Зарим газарта архивай зүгһөө зүбшөөлгүйгөөр хэрэг дансаяа галдадаг ушар бии. Пионернүүдэй ордон, Серовэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артель, хүгжэмэй училищи хуушан материалаа галдажархиһан байгаа. Зарим аймагуудай, городуудай эмхи зургаан, организаци, предприятинуудта гүрэнэй архивуудай материал хайша хэрэгээр хадагалагдана.

Республикынгаа гүрэнэй центральна архивта тусхай байшан барюулха шухала. Мүнөө энэ архив гурбан газар байдаг. Тэдэнэй хоёр соонь архивай материал хадагалхын аргагүй.

Архивай материал гуримтай болгохо, һайнаар хадагалха талаар зохихо хэмжээ абаха саг болоо. Гүрэнэй архивай данса, хэрэгүүдые һайнаар хадагалаад, наринаар хэрэглэжэ байхын тулада бултадаа оролдохо ёһотойбди.

Г. Петухов, Бурядай АССР-эй МВД-эйн архивай таһагай начальник.

Хүгжэм—ажалшадые хүмүүжүүлдэг хурса зэбсэг

Советскэ правительствын гаргаһан декредүүд болон тогтоолнууд дотор, Ильичын хэлэһэн үгэнүүд, бэшэһэн статьянууд соо соёл культура, искусствые үргэн арад зондо дүтэ, ойлгосотой болгохо хэрэгтэ анхарал ехээр хандуулагдаһан байдаг.

—Искусство гээшэ арад зоной юм, бүхы эшэ үндэһөөрөө үргэн ниитэ ажалшадта туһалха ёһотой. Энэ хадаа арад зондо ойлгосотой байха, арад зондо хүндэлэгдэдэг болохо ёһотой,— гэжэ Владимир Ильич мэдээжэ революционер Клара Цеткинтэй хөөрэлдэхэдөө, онсолон тэмдэглэһэн байгаа.

Ленин багша хэды заб тухагүй байбашье, ирагуу һайхан хүгжэм шагнадаг, һонирходог һэн гэхэ. Бетховеной, Глинкын, Мусоргскиин, Чайковскиин, бусад хэдэн элитэ композиторнуудай зохёоһон хүгжэмые, мүн ород арадай дуунуудые ехээр һонирхон шагнадаг, революционно дуунуудые арад зондо ойлгуулха асуудалда илангаяа ехэ анхарал табидаг байһан юм.

Искусство болон литературада партиин хараа шугам баримталха шухала гэһэн Ленинэй заабари хүгжэмэй культурые хүгжөөхэ гол үндэһэ һуури болонхой. Манай совет хүгжэмэй культура удхын, уран һайханай талаараа, арад зондо алба хэдэгээрээ бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ эгээн түрүү һуури эзэлнэ. Классическа, советскэ хүгжэмые арад зондо ойлгуулха хэрэг соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй, олониитын арюун уялга болоно.

Арад зоной дунда хүгжэмэй культура дэлгэрүүлхэ тухай статьянууд үе үе толилогдодог байха. Тиигэбэшье республикын хүдэлмэришэд болон колхозно таряашадай эрилтэнүүдые эдэ статья соогоо олон ушарта дүүрэнээр хангажа шадаагүй байшообди.

Сэхыень хэлэхэдэ, соёл сурталай хүдэлмэридэ шухала һуури эзэлдэг хүгжэмые арад зоной дунда дэлгэрүүлхэ мүртэй юумэ хэдэг, энээндэ сэхэ харюусалгатай эмхи зургаан гү, али тусхайта нюур огто байхагүйнь гэмшэлтэй. Культурын министерство хоёр һара бүридэ симфоническа концерт табиха гэжэ үни заяанда тогтоол гаргаһан юм. Теэд бүхэли жэл соо оройдоо 6 дахин симфоническа концерт табихада хэр гээшэб?

Удхаар һайн дуунуудые, симфони болон романс шагнаха, хүгжэм тухай лекци соносохо хүсэл нютаг бүридэ ехэ байдаг. Оперо, баледэй театрынхидай үүсхэлээр хоёр жэлэй саана ПВЗ-гэй хэдэн цехүүдтэ лекци-концерт эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрээниие хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ехээр һонирхохоһоо гадна, тиимэ лекци-концерт ходо эмхидхыт гэжэ гуйһан байха. Тэрэ гэһээр ехэ саг үнгэрбэшье, хүдэлмэришэдэй энэ эрилтые хэншье хэрэгсээнгүй, үни мартажархёо.

Шэнжэлхы ухаа, политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ бүлгэм энэ үе соо хүгжэмэй асуудалаар нэгэшье лекци ПВЗ-гэй цехүүдтэ, ондоошье предприятинуудта уншуулаагүй байха юм. Бурядай гүрэнэй филармониин хүтэлбэрилэгшэд симфоническа, камерна хүгжэм арад зондо ойлгуулха арюун уялгаяа юундэшьеб мартажархинхай.

Манай Улан-Удэ городто хэдэн арбаад дунда һургуули, техникум, 2 дээдэ һургуули бии. Эндэшье жэл соо угайдхадаа 4 — 5 дахин тиимэ лекци-концерт эмхидхэхэ аргатай байгаабди. Теэд энээниие хэншье хэрэгсээнэгүй. Гансал багшанарай институдта хүгжэмэй пропаганда ябуулагдана. Гэхэ зуура зооветеринарна институдта хүгжэм тоодоггүй байхань гэмшэлтэй.

Үнгэрэгшэ зун Городок городоор, Галуута Нуурай шахтануудаар, мүн Сэлэнгын, Заиграйн, Закаменай аймагуудаар ябаһан байгааб. Тэндэ скрипкээр наадажа, хүгжэм тухай табяад шахуу лекци уншахадамни, хүн зон ехээр һонирхоо бэлэй. Жэшээнь. Городок городто лекци уншаһанаймни һүүлээр олон асуудал табижа һонирхохоһоо гадна, нэгэ наһажаал хүдэлмэришэн иигэжэ хэлээ һэн: «Би эндэ 24 жэл хүдэлмэрилөөб. Теэд хүгжэм тухай лекци түрүүшынхеэ шагнабаб. Һонирхолтой концертнүүдыешье хомор харадагбди. Оперно театрын, филармониин артистнарай манай эндэ концерт харуулдаг байхыень гуйнабди». Галуута Нууртašье бэһал үни заяанай хүгжэм тухай лекци-концерт хэгдээгүй байшоо.

Теэд аяар хори холо гаран жэл соо хүдөө нютагуудта, холын предприятинуудта концерт харуулхаяа ошоогүй байһан ушар манай театрнуудай, илангаяа филармониинхидай ажабайдалһаа гээгдэжэ ябаһыень харуулна бэшэ гү?

Олониитын эрилтые хангажа, арад зониие хүгжэмтэй танилсуулха зорилготойгоор дүрбэн хүнһөө бүридэһэн (лектор, баянист, дуушан, хууршан) бригада эмхидхэхэ тухай яһала һайшаамаар дурадхал ороһон байгаа. Теэд энээндэ филармониин директор нүхэр Егоров мүнөө хүрэтэр тодорхой харюу үгөөдүй.

Закамен гээшэмнай республикын эгээн холын аймагуудай нэгэн болоно. Тэндэхи зоной олонхинь бурядууд юм. Энээниие хараада абажа, Глинка, Чайковский тухай лекци бэлэдхээд, «Знани» бүлгэмэй зүгһөө энэ аймагай эгээн холын «Байгал» колхозой полевой станда ошоходомни, хүн зон олон суглараад, уласхоорондын байдал тухай хөөрэжэ үгэхые гуйһан байгаа. Тэрэ эрилтыень дүүргэхэ баатай болоо һэм.

Һүүлээрнь бурят хүгжэм тухай хөөрэжэ үгыт, бурят хүгжэм наадыт гэхэдэнь, тэрэниинь мүн лэ гүйсэдхэһэн байгааб. Колхозникууд хүгжэмдэ ехэ дуратай байһанаа тиигэжэ харуулаа һэн.

Тэрээнһээ гадна лекци-концертдэ хабаадаһан олон колхозникууд республикын радио муугаар хүдэлмэрилдэг гэжэ шангаар шүүмжэлээ. Москвада харуулагдаха бурят искусство, литературын декадада ямар бэлэдхэл хэгдэжэ байһан тухайда радиогоор хаа яахан дамжуулагдана, шэнээр зохёогдоһон хүгжэмые ямаршье тайлбаригүйгөөр дамжуулна гэжэ тэдэнэр шүүмжэлээ.

Хүдөө нютагуудые, илангаяа холын тосхонууд болон һуурин газарнуудые үшөөл һайн мэдэнэгүйбди, тэндэ ошоногүйбди. Тиимэһээ хүсэл, эрилтэнүүдыень дүүргэжэ шаданагүй гээшэбди гэжэ тэмдэглэхээр байна.

Хүгжэмтэйгөөр лекци уншажа, үхибүүдые хүгжэмтэй танилсуулха хүдэлмэри илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Энээниие республикын Гэгээрэлэй министерство хэрэгсээнэгүй. Гэхэ зуура 9—12 наһатай үхибүүд ном бэшэгтэ һурахаһаа гадна, хүгжэм һонирходог болоо.

Жэшээнь Заиграйн аймагай центртэ ерээд байхадам, партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд пионерэй лагерьта ошожо, лекци-хүгжэм харуулхые дурадхаһан байгаа. Тэндэ хэдэн зуугаад пионернүүд суглараа һэн. Үхибүүдэй урда лекци-хүгжэм уншадаггүй байһан дээрэһээ, хэды бахардабашье, тэрэниие үнгэргэхэ баатай болоо һэм. Тиимэһээ үхибүүдые эрдэм номдо һургахатаяа хамта, хүгжэмдэ һургаха шухала гэжэ һананаб.

Хүгжэмэй культураар арад зониие хүмүүжүүлхэ гээшэ бүгэдын хэрэг мүн. Коммунизм байгуулжа байгаа совет арадые хүмүүжүүлгэдэ манай хүгжэм тон ехэ, харюусалгатай, хүндэтэй үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй.

Н. Маторин, Бурядай АССР-эй габьяата артист.

Доржи Банзаровай дуун

Эжэл тээшээ түмүүлсэн
Эмниг хонгороо хайралнаб,
Эльгэн дээрээ бүмбэрүүлсэн
Эжы, абыгаа хайралнаб.
Адуун тээшээ түмүүлсэн
Ардаг хонгороо хайралнаб,
Альган дээрээ бүмбэрүүлсэн
Абал, эжыгээ хайралнаб.

Доодо-Үшөөтэй нютагай **С. Очиров** гэгшэһээ **Д. Мадасон** бэшэжэ абаба.

Архидаашын ааша тухай

1. **Тумбагар, гэдэгэр, һайзгай,**
Тунтагар, һархагар, бүдүүзгэй,
Томоотой юумэн шантайжа,
Тогодтол түрүүшээр хүрхыдэг.

2. **Һайзгайншье һалажа,**
Һармагшан шэнги һабиганажа,
Һабяаһаа таһаран шодогоножо,
Һарнагашан, аляархан,
годигонодог.

3. **Саашаа болоходоо тэрэмнай**
Самнаха дурандаа диилдэжэ,
Абарга хүсэндөө этигэжэ,
Арсалан шэнгеэр аашалдаг.

4. **Һүүлэй һүүлдэ тэрэмнай**
Һүргүй болоод мүлхижэ,
Газар мүргэн хүнтэржэ,
Гахай болоод зутардаг.

(«Здоровье» журналһаа абтаба). Үгэнь Ш. Нимбуевай.

Хүдэр суурга хүжүүн Сандакдоржо хоёр тухай

Суургые эгээл түрүүн ямар ухаатай хүн һанаа, оньһолоо хаб? Гайхалтай! Суурга хэрэгтэйл зөөри даа. Гансал хаагдахагүй сагтаа хаагдаһан алаабхиин үүдэндэ бэшэ, харин алаабхи соо, тэды сэнтэй гэһэн гаршагтай, жэбэрхэгүйн тула тоһондо зууранхай хэбтэхэдээ... илангаяа хэрэгтэй бшуу.

Гэбэшье Хэжэнгын аймагай Дунда Худанай сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин ажалшад адха дабһа гү, али багса зуруул абахын тула алаабхиин үүдэндэ шалашторoo зогсожо, хайран сагаа хаядаг, орон гэхэдээ оошорто байжа һунадаг юм.

Дээдэ Худанай сельпогой магазиниие даагша дээрэлхүү зантай, хамаг хэрэгтэ хашан Сандакдоржо Батомункуев

«Залхуу хүн ноёрхуу,
Залуу хүн ёһорхуу» —

гэһэн оньһон үгэдэ ехээр дашуураа ха.

Теэд талаан боложо, тайлдаатай магазин соонь ороод байбалтнай, сагни хүсөө гэжэ шангараад, гарай хүсэ гарган, газаашатнай богоһо дээгүүр орондоглуулжашье магадгүй.

Хэзээ нэгэтэ хилээмэндэ ээлжээн оошор байдаг һаа, харин мүнөө хара хилээмэн хэрэггүй, сагаан алин бэ гэхэ саг ерэнхэй. Тиимэл һэн туладань,

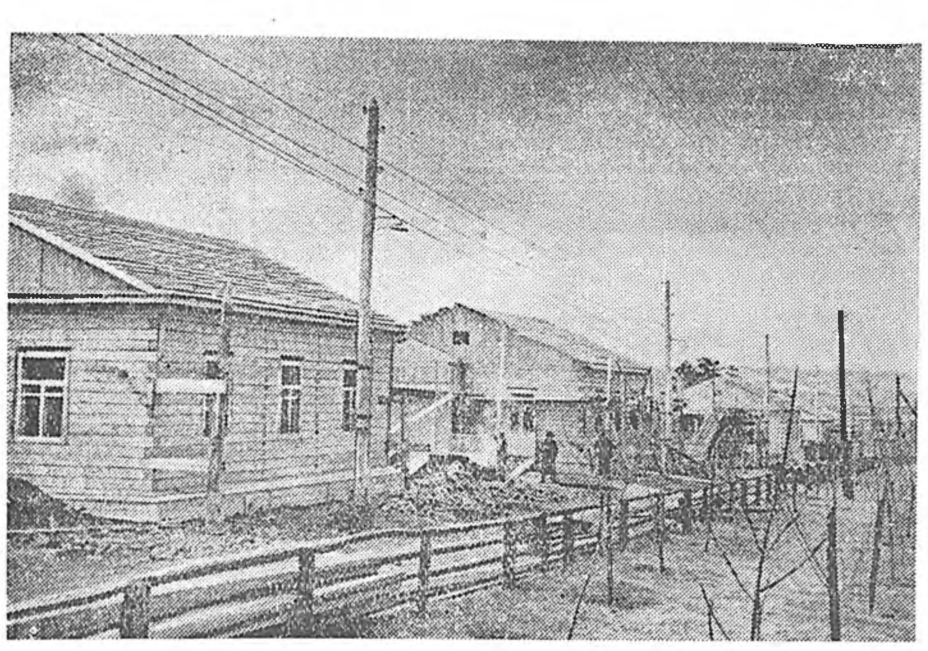
«Эдеэ эридэггүй, хусадаггүй,
Эзэндээ үнэн харуулшан»—гэжэ

таабарида ороһон суургаяа тайлажа, эд бараа элбэг дэлбэгээр наймаалха саг болоо бэшэ гү?

Худан голой эрьеэрхин юун гэжэ һананат?

М. Моксохонов.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ ҺОНИН

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой Октябрьска районой үйлсэнүүдтэ баригдажа байһан байрын шэнэ гэрнүүд. **Л. Хайдуровай** фото.

Лотерейн билет олоор абана

Баргажанай аймагай ажалшад хоёрдохи лотерейн билет олоор худалдан абана. Баянголой, Улапай сельсоведэй колхознигууд лотерейн билет худалдан абалгаар аймаг соогоо эрхим жэшээ харуулба.

Тэрэшэлэн «Авангард», Чапаевай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта хубааряар хүртэһэн биледүүд сүм худалдагдаа. Аймагай эмхи зургаануудай, предприятинуудай хүдэлмэришэд энэ талаар колхознигуудһаа дутаагүй. Аймаг лотерейн билет худалдаха даалгабаряа үлүүлэн дүүргэбэ.

М. Гроссман.

Мүрысөөнэй түрүүшүүл

Профсоюзуудай областной совет республикынгаа профсоюзна киноустановконуудай III кварталай хүдэлмэриин болон мүрысөөнэй дүн һаяхан гаргаба.

Хүдэлмэришэдэй дунда кино харуулгые һайнаар эмхидхэһэн Тимлюйн цементын заводой, Зэдын комбинадай, Баянголой руднигай, Улан-Удын мяха-консервын комбинадай дэргэдэхи киноустановконууд түрүү һуури эзэлһэн байна. Дурсагдагша киноустановконуудые даадаг механигууд нүхэд Бухольцев, Геподман, Филиппов болон бусад кварталайнгаа даалгабарине 120—170 процент дүүргэһэн байна. Эдэ киномеханигууд клубуудһаа гадна, хүдэлмэришэдэй хамтын байрануудаар ябажа, харагшадай захилаар һонирхолтой картинануудые харуулна.

В. Афанасьев.

Ахын түрүү хонишон

Үндэр Саянай хормойгоор оршодог Аха нютагта алдартай болоһон залуу хонишон Владимир Мунконов залууһаа хойшо хонинои хойноһоо дахасалдаһан хүн. Мүнөө арбан долоо наһатай болоо. Гэбэшье һаа, үбэл зуниие мэдэнгүй, үндэр Саянай хормойгоор һүрэгөө харууһалан, колхозойнгоо хонидые олошоруулхын хойноһоо оролцоно. Залуу хонишоной харууһалдаг мал гарзалаа гэжэ юрэдөө дуулдаагүй.

«Һэргэтэ, гарзагүй» гэжэ хэлсэдэг. Хонидоо адуулхадаашье арьяатан шоные малдаа нэгэтэшье оруулжа үзөөгүй, хододоо һэргэгээр һахидаг юм.

Мүнөө «Улаан Аха» колхозой хонишон энэ хүбүүн 200 толгой эхэ хони харууһална. Дааһан хонидынь үбэл эртэ хурьгалхаар искусственнэ аргаар ороондо оруулагданхай. Хонидой үбэлжэлгын үедэ түл абалгые хүсэд бэлэдхэлтэйгээр угтана.

Д. Дугаров.

„Буревестник" бүлгэм—республикын чемпион

Баскетбол гээшэ һонирхолтой наадан юм. Энэ жэлдэ баскетболоор республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ спортивна арба нэгэн бүлгэм хабаадалсаха зэргэтэй байгаа. Теэд тэрээндэ «Труд», транспортын «Локомотив», Бабушкин городой командануud хабаадалсаагүй. Гэбэшье наадануд ехэ һонирхолтойгоор, шанга тэмсэлтэйгээр үнгэрөө.

«Буревестник», «Динамо», ПВЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмүүдэй эрэшүүлэй командануд тэнсүүгээр наадажа, адли тоотой болоһон байгаа. Чемпиониие шалгаруулхын тулада тэдэ дахин наадуулагдаба. Буревестнигэйхид нүгөө хоёр командатаяа наадажа, жагсаангүй шүүгээ. Хоёрдохи һуурида заводой «Локомотивай» баскетболистнар, гурбадахи һуурида динамынхид гараһан байна.

А. Игумнов.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Польшын Арадай Республикын делегаци түрэл ороноо бусаба

ВАРШАВА, ноябриин 12. (ТАСС). Польшын Арадай Республикын делегаци Советскэ Союзда хани ёһоор айлшалаад, мүнөөдэр Варшавада бусажа ерэбэ. Польшын хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь—делегациин түрүүлэгшэ В. Гомулка, ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Завадский, ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич болон бусадһаа делегаци бүридэнэ.

Владислав Гомулка вокзал дээрэ тобшо мэдүүлгэ хэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ:

— Манай айлшалалгын үрэ дүн юуб гэхэдэ, хамагай түрүүндэ польско-советскэ хани барисаан улам бэхижүүлэгдээ. Энэ хани барисаан хадаа манай Польшын гүрэнэй бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй байха ябадалай үндэһэ һуури болоно бшуу. Энэ хани барисаан манай арадта угаа ехэ үнэтэй, манай хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байлгын бата найдабари болоно. Советскэ Союзай олон түмэн эрхэтэдэй зүгһөө, Советскэ Союзай хүдэлмэришэдэй, колхознигууд болон интеллигенциин зүгһөө Совет ороной ажалшадай амаршалгые би таанадта асарбаб. Манай эгээн һайн, үнэн сэхэ хани нүхэр Хрущев Польшын арадта тусгаар хани халуун амаршалга дамжуулаа.

БКП-гэй Центральна Комитедтэ КПСС-эй ЦК-гэй үгэһэн бэлэг

СОФИ, ноябриин 12. (ТАСС). Болгариин коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ КПСС-эй ЦК-гэй үгэһэн бэлэгые — «Владимир Ильич Ленин» гэжэ документальна фильмые Болгариин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Тодор Живковто СССР-һээ Болгарида байдаг элшэн сайд Ю. К. Приходов мүнөөдэр дамжуулан үгөө.

Фильмые дамжуулан үгэхэдэнь, БКП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, секретарь Димитр Ганев, БКП-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, секретарь Боян Былгаранов, БКП-гэй Центральна Комитедэй секретарьнууд Митко Григоров, Станко Тодоров гэгшэд байлсаа. Болгариин коммунист бүхэндэ, Болгариин ажалшан бүхэндэ ехэ үнэтэй энэ бэлэг үгэһэнэйнь түлөө Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедтэ Болгариин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэжэ байһые нүхэр Тодор Живков элишэлэн мэдүүлээ.

Венгридэ һунгалтын болохын урда тээ

Венгридэ Гүрэнэй суглаанда болон нютагай соведүүдтэ депутадуудые һунгалга ноябриин 16-да болохонь. Энэ үдэр ороной 6,5 миллион ажалшад арадайнгаа эрхим түлөөлэгшэдэй түлөө дуугаа үгэхын тула һунгуулиин урнада ерэхэ юм.

Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партяар хүтэлбэрилэгдэһэн венгер арад контрреволюциин тохёолдуулһан хохидолые усадхахаһаа гадна, социалистическэ Венгриие байгуулха хэрэгтэ нилээд ехэ шэнэ амжалтануудые туйлаа. Арад зон бата нэгэдэлтэйгээр парти, правительствоя нягтаар тойрон жагсаа. Венгриин экономико улам бэхижэжэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ оронойнь промышленна үйлэдбэриин бүтээсэ 1955 оной хэмжээнһээ 6 процентээр дээшэлээ. Мүн энэ жэлэй түрүүшын 9 һарын турша соо 1957 оной энэ үеын хэмжээнһээ 14 процентээр ехэ болоод байна. Арад зонойнь ажабайдал нилээд һайжараа.

Гүрэнэй суглаанда болон нютагай соведүүдтэ шэнэ депутадуудые һунгалгада ехэхэн бэлэдхэл хэгдэнэ. Венгриин предприятинууд, эмхи зургаанууд болон хүдөө тосхонуудта һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ һунгагшадай 107 мянга шахуу суглаанууд боложо, олониитын политическэ эдэбхиин оршон байдалда үнгэрөө.

Ажалшадай тон ехэ эдэбхи тухай юун гэршэлнэб гэхэдэ, суглаанууд дээрэ хахад миллион үлүүтэй хүн гэхэ гү, али суглаануудта хабаадаһан 6 хүн бүхэнэй нэгэниинь үгэ хэлэһэн байха юм. Үгэ хэлэгшэд дэбжүүлэгдэһэн кандидатурые зүбшэн хэлсэхэһээ гадна, гүрэнэй засагай органуудай хэһэн хүдэлмэридэ шүүмжэлхы сэгнэлтэ хэһэн байна. Ажалшад парти болон гүрэнэй органуудай хүдэлмэридэ туйлай ехэ туһаламжа үзүүлхээр олон тоото тодорхой дурадхал оруулаа.

Болохоёо байгаа һунгалтада ВНР-эй Гүрэнэй суглаанда 336 депутадууд, хүдөөгэй, городской, районой болон областной соведүүдтэ 100 мянга гаран депутадууд һунгагдаха ёһотой.

Эсэгэ ороной арадай фронтын дэбжүүлһэн кандидадуудай списогүүд соо үнэн сэхэ ажалаараа арадтаа хүндэтэй, найдабаритай болоһон хүнүүдэй нэрэнүүд оруулагданхай. Жэшээлхэдэ, Гүрэнэй суглаанай депутадуудта кандидадуудай дунда хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй тоодо ороһон 250 шахуу хүдэлмэришэд, ажалша таряашад бии. Бэшэ кандидадуудай дунда—эрдэмтэд, инженернүүд, уран зохёолшод, культура болон искусствын ажал-ябуулагшад, багшанар бии байна. Гүрэнэй засагай дээдэ болон нютагай органуудай депутадта кандидадуудаар Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин гэшүүдтэй хамта партийнабэшэ хүнүүд дэбжүүлэгдэнхэй.

Венгридэ болохоёо байгаа һунгалтада бэлэдхэл туйлай ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Республикын ажалшад арадай демократиин байгуулалтада, социализм байгуулха хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа һунгалтада бэлэдхэлэй кампанида эдэбхитэйгээр хабаадажа харуулна.

А. Семенов.

Будапешт. (ТАСС).

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIII сесси

ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 12. (ТАСС). Корейн асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ политическэ комитедэй үсэгэлдэр үглөөнэй заседани дээрэ дүүргэгдээ.

Америкын Холбоото Штадуудай, бусад 12 ороной дурадхаһан резолюциин проект үндэр дуунда табигдаһан байна. Энэ тогтоол Корейн асуудал шиидхэлгэдэ оройдоошье туһалхагүй байхаһаа гадна, бодото байдалые хэрэгсээнгүй Генеральна Ассамблейн урда тээнь гаргаһан шиидхэбэринүүдһээ ямаршье илгаагүй юм. Гэбэшье тус проект 54 делегациин дуугаар батадан абтаа. Энээниие арсажа 9 делегаци дуугаа үгөө, 18 делегаци һаналаа бариһан байна.

Генеральна Ассамблейн үнгэрһэн сесси дээрэ иимэ тогтоол баталан абахын түлөө 59 делегаци дуугаа үгэһэн юм.

Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай гурбан гүрэнэй зүблөөн

ЖЕНЕВА, ноябриин 12. (ТАСС). Ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай гурбан гүрэнэй зүблөөнэй ээлжээтэ заседани мүнөөдэр боложо, СССР-эй түлөөлэгшэ түрүүлэгшээр һуугаа.

Атомна, водородно зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээ батадха советскэ проект, ядерна зэбсэг туршалга болюулха тухай хэлсээе дүүргэлтэ болгохын хойноһоо хиналта хэхэ уласхоорондын организаци байгуулха зарим асуудалнууд тухай Англиин делегациин документ, тэрэшэлэн Советскэ Союзай делегациин, Англиин болон США-гэй делегацинуудай дурадхаһан аад, шэнээр заһабарилагдаһан зүбшэхэ зүйлэй проектнүүд зүблөөнэй заседани дээрэ хаража үзэгдэбэ.

Гэнтэ добтолго зайсуулха хэмжээнүүд тухай асуудалаар экспертнүүдэй зүблөөн

ЖЕНЕВА, ноябриин 12. (ТАСС). Гэнтэ добтолго зайсуулха хэмжээнүүд тухай асуудалаар экспертнүүдэй зүблөөнэй хоёрдохи хаамал заседани мүнөөдэр боложо, СССР-эй түлөөлэгшэ В. В. Кузнецов түрүүлэгшээр һуугаа. Заседаниин һүүлээр толилогдоһон коммюнике соо иигэжэ заагдана. Зүблөөнэй хүдэлмэриин программые тэрээндэ хабаадагшад саашаданъ хэлсэбэ. Чехословакиин, Албаниин болон СССР-эй түлөөлэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлээ. Баруун гүрэнүүдэй делегацинуудай зүгһөө США-гэй түлөөлэгшэ үгэ хэлэһэн байна. Удаадахи заседанинь ноябриин 13-да болохоор хараалагдаа.

Японда юһэн жэлэй урда тээ Амери-кын эзэмдэлгын засагаархид, Несиш хархис кабинет «Мацукавын хэрэг» гэ-һэн хэрэгээр гэмнэлгэ хэжэ, 17 тү-замшад болон профсоюзуудай эдэбхи-дые сүүдлэһэн байгаа. Тэдэниие сүлө-хэ гэһэн эрилтэдэ гар табилга Япо-эмхидхэгдэжэ байнхай. **Зураг дээрэ:** Т-киодохи Симбаси станциин дэргэ «Гэм зэмгүй хүнүүдые алуулхагүй» гэһэн уряа наада таладань харуулагда-на. **«Акахата»** газетын зу-

ЯПОНОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ ПАРТИ ОНСО ЯАРАЛТАЙ СЪЕЗД

ТОКИО, ноябриин 12. (ТАС Японой социалистическэ парти онсо яаралтай съезд мүнөөдэр Т-киодо нээгдээ. 600 шахуу хүн—па-ламентын депутадууд, социалисти-ческэ партиин центральна бо-нютагай организацинуудай түлөө-лэгшэд, тэрэшэлэн партиие дэмж-дэг организацинуудай түлөөлэгш съездын хүдэлмэридэ хабаадаа Полициин эрхэ түлөөлэлгэ, мү-нэй правительствын тушаалһаа б-ха тухай хуулиие шэнээр хара үзэлгэдэ эсэргүүсэн партиин се-шадаа хэхэ тэмсэлэй хараа шу-зохёохын тулада онсо яарал съезд зарлагдаһан байгаа. «По-цейскэ хуулиие шэнээр хара үзэлгые таһалдуулая! Парламен-дары тарааха! Эб найрамдал бо-демократиие хамгаалха арадай-дэлөө дэлгэрүүлэе!» гэһэн гол үр-тайгаар съезд хүдэлмэрилжэ бай «Аюулгүй байдал хамгаалха» һэн японо-американска хэлс усадхаха. Хитадтай дипломати харилсаа һэргээхэ гэһэн эр съездын нээгдэхэдэ табигда байна.

Профсоюзуудай, таряашадай, нэрнүүдэй болон бусад демокра-ческа организацинуудай түлөө-шэд съездын заседани дээрэ ам-шалгын үгэ хэлээ.

КНР-эй правительствын дэхи уридшалан һануул

ПЕКИН, ноябриин 12. (ТАС Синьхуа агентствын мэдээсэһэ ёһоор, Америкын сэрэгэй «С-маркын транспортын самолёт Ва-шань арал болон Гуандун прови-ци дээгүүр ноябриин 11-дэ 40 ран минутын турша соо ниидэ байна. Америкын «F—86д» мар истребитель КНР-тэ хамаатай үй Мацзудао, Дунъин шадарай газ Фуцзянь провинци дээгүүр мүн энэ үдэр ниидэһэн байха юм.

Тиимэһээ Холбоото Штадууд сэрэгэй иимэ хорото аашанууд шаа 41-дэхи шанга уридшалан һа-нуулга хэхые КНР-эй гадаадын рэгүүдэй министерствын түлөө шэдэ даалгагдаа.

Пакистанай зэбсэгтэ хүсэнүү Индиин газар руу буудаба

ДЕЛИ, ноябриин 12. (ТАС Пакистанай зэбсэгтэ хүсэнүүд диин Багали гэжэ һуурин газар ноябриин 10-най үглөөгүүр дажа, Индо-Пакистанай хилэ дэ буудалдаа зогсоохо тухай хэлс эбдэбэ гээд Ассам штадай пра-тельство мэдүүлээ.

Иимэ хорото ааша гаргабаш Индиин сэрэгүүд урдаһаань бууд гүй гэжэ мэдүүлгэ соо заагда Ассам штадай правительство Па-станай засагаархидта буруушаа гын мэдүүлгэ хээ.

Хилын зарим участогуудта Па-кистанай сэрэгүүдэй иишэ тиим ябуулагдажа байһан тухай энд угсаатан зон мэдээсэнэ.

ЗАҺАБАРИ

Манай газетын ноябриин 7-но номерой гурбадахи нюурта тол логдоһон «Агуу хани барисаан» жэ шүлэг соо дээрэһээ доошоо дэхи мүртэ корректорэй гэмээр дуу гараһан байна. Тэндэхи «нэ рээшье» гэжэ үгые «нэрээшье» бо гон заһажа уншахые гуйгдана.

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЬЖИНИМАЕ

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУУДТА

ГАЗАР ДОРО ДАЛАЙ ОЛДОБО

ПЕКИН. (ТАСС). Нанкинай университедэй геологиин факультедэй студентнэр болон багшанар Цзянсу, Хэнань провинцинуудта үйлэдбэриин практикада байха зуураа, һонирхолтой шэнжэлэлгэнүүдые хэбэ гэжэ «Жэньминь жибао» газетэ һаяхан мэдээсээ. Тэдэнэр шэнжэлэлгэ хэхэ үедөө газар дорохи далай олоһон байна. Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор, тэрэ далай 200 мянган дүрбэлжэн километр шахуу талмай эзэлнэ. 25 мянган жэлэй саада тээ бии болоһон тэрэ далай Хэнань, Цзянсу провинцинуудай газарые эзэлэлсэхэһээ гадна, Аньхуэй, Чжэцзян провинцинуудай газар эзэлэлсэнэ. Тэрэ далай урдань Зүүн-Хитадай далайтай нэгэдэнхэй байгаа.

НЭГЭ МИЛЛИОНҺОО ДЭЭШЭ КИЛОВАТТ ХҮСЭТЭЙ ГЭС ХИТАДТА БАРИГДАЖА БАЙНА

ПЕКИН. (ТАСС). Фуцзянь провинцида Хитадай эгээн ехэ гидроэлектростанцинуудай нэгэн болохо Аньфынцяогой гидроэлектростанци һаяар баригдажа эхилхэнь. Энэ ГЭС баригдажа дүүрээд байхадаа миллионһоо дээшэ киловатт электроэнерги жэл соо гаргадаг болохо. Шэнэ ГЭС Наньпин город шадар баригдаха байна.

Хитадай эгээн хүсэ ехэтэй Аньфынцяогой гидроэлектростанци Хитадай хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй хүсөөр баригдаха байна. Хүсэ ехэтэй энэ электростанци 1962 ондо хүдэлжэ эхилхэ юм.

БУЛАД ХАЙЛУУЛХА ЭГЭЭН ТОМО ПЕЭШЭН БАРИГДАА

Аньшаньдахи металлургическа комбинадта дэлхэй дээрэ эгээн томо мартенэй пеэшэн баригдажа тушаагдаа гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэбэ. Энэ пеэшэн жэл соо 450—500 мянган тонно булад хайлуулха аргатай юм.

Иимэ хүсэ ехэтэй пеэшэ баригшад Тайюаньдахи металлургическа заводой дүй дүршэлые халан абаһанай ашаар мүнгэ зөөри, түхеэрэлгэнүүдые үлүү ехээр гаргашалангүйгөөр пеэшэнэй хэмжээе нилээд ехэдхэжэ шадаа. Тэдэнэр түсэбэй ёһоор, 500 тоннын багтаамжатай пеэшэ барихын орондо 660 тонныи багтаамжатай пеэшэ бараа.

Энэ шэнэ пеэшые Хитадай инженернүүд, хүдэлмэришэд бариһан байна. Энэ пеэшэндэ хэрэглэгдэхэ бүхы түхеэрэлгэнүүдынь Хитадай заводуудта бүтээгдээ.

ХОЙТО КОРЕЙДЭ СТАНОК БҮТЭЭДЭГ ЗАВОД БАРИГДАБА

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Чехословакиин арадай туһаламжаар баригдаһан Хичхондохи станок бүтээлгын завод ноябриин 2-то баригдажа тушаагдаа.

Хичхондохи станок бүтээлгын заводой коллектив ерэхэ жэлдэ металл отолдог элдэб зүйлэй 3 мянга шахуу станогуудые бүтээн гаргаха уялга абаа.

Энэ завод Кусондохи станок бүтээлгын заводтой хамтадаа металл отолдог станогуудые орон соогоо хүсэд хүрэхөөр гаргадаг болохо юм.

Корейн Арадай-Демократическа Республика. Ажалшадай элүүр энхэ байхын тулада ехэ оролдолго гаргагдана. Ороной элдэб районуудта 133 больница, үбшэ хамшагһаа һэргылхэ 12 станци, гурба мянга гаран эмнэлгын бусад эмхи зургаанууд ойрын жэлнүүдтэ баригдаха юм. **Зураг дээрэ:** Улаан Хэрээһэнэй Пхеньяндахи Центральна госпиталиин эмнэлгын кабинет соо.

КНДР-эй Центральна телеграфна агентствын фото.

УУРАЛААР ЯБАДАГ ТОМО ТУРБИНА ВЕНГРИДЭ БАРИГДАБА

БУДАПЕШТ. (ТАСС). «Ланг» гэжэ машина бүтээлгын Будапештдэхи заводой хүдэлмэрилэгшэд 50 мянган киловатт хүсэтэй ууралаар ябадаг түрүүшын турбиные хабсаргажа, ажалдаа ехэ амжалта туйлаба. Үндэрөөрөө гурбан дабхар гэртэй адлирхуу энэ шэнэ турбина орёо нарин шэнэ приборнуудаар, түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Энэ турбина Тиссапальконье гэжэ газарта баригдажа байһан электростанцида тодхогдохо юм. Ерэхэ жэлэй түрүүшын кварталда тэрэ электростанци хүдэлжэ эхилхэ. Тус завод 100 мянган киловатт хүсэтэй турбина зохёожо эхилбэ.

ВЕНГРИИН ЗАЛУУШУУЛАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ СОЮЗАЙ ГЭШҮҮД УЛАМ ОЛОШОРНО

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Залуушуулай коммунистическэ союзай түрүүшын организацинууд жэл хахадай урда тээ Будапештдэ байгуулагдажа эхилээ бэлэй. Үнгэрһэн энэ үе соо залуушуулай организацинууд улам олошороо. Мүнөө үедэ Венгриин ниислэл хотодо залуушуулай коммунистическэ союзай 2 мянган организаци байгуулагданхай. Тэдэ организацинуудта 62 мянган залуу хүдэлмэришэд, алба хаагшад, студентнэр хабаадана.

ЭЛЕКТРОЭНЕРГИ ЕХЭЭР ГАРГАГДАДАГ БОЛОЖО БАЙНА

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыниие электрификацилха түсэбэй баталагдаһанһаа хойшо 8 жэлэй ой энэ жэлэй октябрь һарада гүйсэбэ. Энэ үе соо республика дотор 24 электростанци баригдаа. Мүн тэрэ тоодо Дойчешти, Команешти, Парошени, мүн бусад газарнуудта теплоэлектростанцинууд баригдаһан байна. Биказда В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ гидроэлектростанци баригдажа үргэлжэлһөөр. Энэ электростанци 1960 оной һүүл багта баригдажа дүүрэхэ юм. Тэрэ электростанци баригдажа дүүрэхэдээ 210 мянган киловатт электроэнерги гаргадаг болохо. Хэрбээ 1950 ондо орон дотор 2 миллиард киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилэгдэһэн байгаа һаа, 1957 ондо 5,5 миллиард киловатт-час электроэнерги үйлэдбэрилэгдөө. Республикын тосхонуудые электричествотэй болгохо асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаба. Мүнөө үедэ Румыниин Арадай Республикада 2.400 тосхон электричествотэй болгогдоод байна. Тэдэнэрэй 75 процентнь һүүлшын 8 жэлэй турша соо электричествотэй болгогдоо.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00888. Типография Министерства культуры Бурятской АССР, Зак. № 4708.